

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	31106 Транскордонне екологічне співробітництво
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	106 Географія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	31106
Назва ОП	Транскордонне екологічне співробітництво
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	106 Географія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Боярин Марія Володимирівна, Карайченцева Ганна Андріївна, Кушнір Анатолій Степанович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	17.01.2023 р. – 19.01.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://office.naqa.gov.ua/v1/form-se/6928/view>

Програма візиту експертної групи <blob:https://office.naqa.gov.ua/f09d2d20-e328-402c-817d-90dc6a1505b9>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Експертна група за результатами акредитаційної експертизи освітньої програми «Транскордонне екологічне співробітництво» за першим рівнем вищої освіти у КНУ імені Тараса Шевченка констатує її відповідність усім критеріям, які висуваються під час акредитації освітніх програм в галузі 10 - Природничі науки та за спеціальністю 106 «Географія», а сама ОП акредитується вперше. ОП, а також всі її структурні компоненти відповідають внутрішнім нормативним документам ЗВО, зовнішній нормативно-правовій базі МОН України, та законодавству України загалом. Зміст ОП відповідає стандарту та містить ОК, які відповідають сучасному уявленню щодо предметної області географії та враховує думку усіх зацікавлених осіб. Відмічаємо комплексний характер цієї програми, її багатогранність, але в той же час чітку спрямованість на досягнення заявленої мети. Дана ОП має популярність серед здобувачів, що підтверджується повним набором на місця державного замовлення в останній роки. Безпосередньо освітній процес за ОП забезпечено на високому рівні, він є достатньою мірою публічний, а також прозорий та реалізується за допомогою фахового викладацького складу, відповідної практики та матеріально-технічного забезпечення, яке відповідає сучасним вимогам. В КНУ відсутні ознаки дискримінації за будь якою ознакою. Підсумовуючи ЕГ відмічає необхідність функціонування даної ОП зокрема в умовах інтеграції України в європейський простір і транскордонну екологічну мережу зокрема. Перспективним напрямком даної ОП є збільшення практичної підготовки здобувачів та їх активна участь у міжнародних грантових проєктах. Це можна реалізувати за допомогою НПП, які здебільшого є професіоналами-практиками у даній галузі та беруть участь в наукових проєктах, як всеукраїнського так і міжнародного рівнів.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

За результатами акредитаційної експертизи ЕГ відзначає загальне позитивне враження та належну якість ОП «Транскордонне екологічне співробітництво» першого (бакалаврського) рівня ВО у КНУ імені Тараса Шевченка. Найбільш яскраво вираженими сильними сторонами в даній ОП є: - цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів, що підтверджено рядом зустрічей фокус групах та документами, а безпосередні приклади наведені в підкритерії 1.2; - доступ до ОП та визнання ПРН є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО та факультету; правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми; - значний обсяг навчальних практик та виробнича практика, які становлять 26 тижнів, сприяють набуттю здобувачами освіти високого рівня практичної підготовки; - поєднання навчання та наукових досліджень з впровадженням результатів науково-дослідної роботи викладачів в освітній процес наприклад під час вивчення дисципліни ГІС; виданні підручники, навчальні посібники, монографії; - системне опитування враховує думку здобувачів щодо дотримання академічної доброчесності, форм та проведення контрольних заходів та дозволяє вчасно реагувати на виявлені недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП; - наявність Постійної комісії Вченої ради з питань етики діяльності якої сприяє дотриманню етичних норм що стосуються як здобувачів освіти так і НПП. - переважна більшість НПП є представниками потужної наукової школи ландшафтної екології М.Д. Гродзинського, яка znana не лише в Україні, але й поза її межами; - матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення, яке використовується для реалізації ОП повністю забезпечують всі потреби здобувачів вищої освіти та НПП, а також постійно переглядається та за можливістю оновлюється; - КНУТШ має чіткі, зрозумілі та доступні правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Відбувається їх дотримання під час реалізації ОП. Позитивними практиками є: - дана ОП враховує як галузевий та регіональний контекст. Галузевий контекст забезпечується через активну (щорічну) участь членів групи забезпечення (Д.Свідзінська, І.Діброва, Н.Когода та ін.) у наукових проєктах (підтверджуючі матеріали додані до справи). Регіональний контекст, в свою чергу, забезпечується такими ОК, як ОК.35, ОК. 36, ОК.39 та ін. - гнучкість ЗВО (корегування правил вступу, навчального процесу та ін.) відповідно до нормативно-правових документів МОН України та суспільно-політичної ситуації в державі. - під час здійснення оцінювання здобувачів освіти ЗВО на іспитах перевірка їх письмових робіт здійснюється двома НПП; - участь КНУТШ у Програмі вдосконалення викладання у вищій освіті України (Ukraine Higher Education Teaching Excellence Programme) та реалізації проєкту КНУТШ «Якісне навчання через якісне викладання», проведення освітніх циклів «KNU Teach Week».

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Під час акредитації ОП ЕГ було виявлено наявність деяких слабких сторін та запропоновано рекомендації, практична реалізація яких дозволить удосконалити функціонування ОП. Слабкі сторони та рекомендації по їх усуненню: - заявлена унікальність ОП виглядає непереконливо так як поєднання заявлених напрямів є прийнятною практикою для програм за спеціальністю 106-Географія та 101- Екологія. Рекомендація: на найближчому засіданні групи забезпечення ОП обґрунтувати унікальність даної ОП виходячи із залучення результатів міжнародної діяльності НПП в дану ОП; - під час чергового перегляду програми, збільшити обсяг ОК екологічного спрямування, та акумулювати їх у вибіркових блоках професійного спрямування, а ОК, географічного спрямування перенести до переліку обов'язкових навчальних дисциплін; - відсутня на сьогодні практика академічної мобільності (закордонні стажування, участь в наук.конференціях, академічний обмін та ін.) серед здобувачів ВО за даною ОП. Реалізувати це можна через залучення, вже з наступного н.р., здобувачів до тих міжнародних наукових проєктів в яких НПП бере участь та/або через програми академічного обміну; - враховуючи наказ №130 МОН України від 16.03.22 р. ЕГ рекомендує врегулювати положення (затвердити проєкт) про неформальну освіту на найближчій вченій раді ЗВО, згідно звіту про СО воно мало бути затверджене до завершення 1-го семестру 2022/2023 н.р.; - відсутність у «Методичних вказівках до виконання кваліфікаційної роботи бакалавра за професійним спрямуванням» чіткої

вказівки при якому відсотку унікальності кваліфікаційна робота допускається до захисту. Рекомендація: до кінця наступного семестру внести уточнення та чітко вказати при якому відсотку унікальності кваліфікаційна робота допускається до захисту; -ЕГ рекомендує залучати з наступного навчального року іноземних вчених-практиків до проведення відкритих лекцій англійською мовою через засоби дистанційного зв'язку, через застосування наявних договорів про міжнародну співпрацю та особистісних зв'язках НПП; - ЕГ рекомендує збільшити кількість власного навчально-методичного забезпечення за окремими спеціалізованими компонентами з метою вдосконалення освітнього процесу за даною ОП впродовж 2023-2024 рр. В цей термін також рекомендовано продовжити впровадження в навчальний процес електронних підручників та інших навчальних матеріалів з метою оптимізації освітнього процесу та адаптації до сучасних викликів; - рекомендовано розробити практику врахування пропозицій випускників за даною ОП (після першого випуску за цією ОП); - рекомендовано впродовж 2 семестру 2022-2023 н.р. запровадити локальні (кафедральні / за даною ОП) опитування або моніторинги якості освіти та збирати дані 2 рази на навчальний рік з метою актуалізації даних та покращення освітнього процесу; - рекомендовано покращити технічну підтримку та оновити інформацію на офіційних ресурсах географічного факультету, кафедри фізичної географії та геоєкології впродовж 2 семестру 2022/2023 н.р.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Задекларованою ціллю ОП є підготовка висококваліфікованих фахівців здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю умов у професійній діяльності з географії або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та суспільних об'єктів, а також процесів які відбуваються з ними та в них. В меті ОП зазначається, що вона забезпечує опанування глибоких теоретичних знань та практичних навичок з географії з акцентом на транскордонному екологічному співробітництві. Разом з цим особливостями програми є: – забезпечення ґрунтового базису знань про довкілля в процесі опанування дисциплін географічного циклу, які вивчають географічну оболонку як цілісний феномен, так і покомпонентно; – різнобічне висвітлення транскордонного характеру екологічних проблем сьогодення за вимірами природних передумов, екологічної політики, територіального планування, моніторингу та збору даних, а також впровадження установами та організаціями; – опанування методів збору та аналізу даних про довкілля задля ефективної підтримки прийняття управлінських рішень на основі даних. Вказані особливості підтверджені в результаті зустрічей ЕГ з гарантом ОП, НПП та безпосередньо із здобувачами. Зокрема, гарант на зустрічі з ЕГ зазначив, що відкриття даної ОП було викликано як потребами на ринку праці з відповідними запитами потенційних роботодавців, так і загальному розвитку науки. Затребуваність даної ОП постає в світлі євроінтеграційних процесів України. Цілі, мета та особливості ОП відповідають нормативним документам ЗВО, зокрема Стратегічному плані розвитку Київського національного університету імені Тараса Шевченка на період 2018-2025 рр. <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan.pdf>, який був затверджений Вченою радою Університету 25 червня 2018 р. Цілі та мета ОП узгоджуються із головною місією КНУ імені Тараса Шевченка, а саме підготовкою висококваліфікованих та конкурентоспроможних кадрів для наукових, освітніх та виробничих установ задля сприяння інтеграції України у світовий простір, як рівноправного партнера. Заявлена у звіті про СО унікальність програми виглядає непереконливо та певною мірою нівелюється, адже поєднання заявлених напрямів є прийнятою практикою як для програм за спеціальністю 106-Географія, так і за спеціальністю 101- Екологія.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Результати аналізу звіту про СО, зустрічі у фокус-групах та надані додаткові документи свідчать, що до визначення цілей ОП та формулювання ПРН залучені всі зацікавлені особи. Так на відповідних зустрічах було отримано інформацію, що зокрема при формуванні ОП та її перегляді брали участь роботодавці: експерт проекту «Інтегрований розвиток Подільського району міста Києва» к. геогр. н. Голубцов О.Г. (пропозиція про розширення застосування і освітньому процесі ГС була підтримана, протокол №16 від 26.05.2022 р.); представник НПП «Голосіївський» Година О.О. (пропозиція про необхідність базових ОК «ґрунтознавство», «біогеографія» та ін. були враховані та підтримані). Разом з цим, протокол №1 від 16.07.2018 р. засвідчує, що представник потенційних роботодавців ПрАТ «Візіком» Тішаєва А. брала участь у формуванні ОП і її пропозиції, що базувалися на актуальних потребах ринку праці щодо вибіркових дисциплін та практики були також враховані. Разом з результатами зустрічі

6, ЕГ відмічає, що роботодавці до кінця не розуміють спрямування даної ОП, вбачаючи в ній більш екологічну, ніж географічну складову. Підтверджується участь у формуванні ОП і її подальшому перегляді академічної спільноти. Так на першому засіданні робочої групи (протокол №1 від 16.07.2018) заступник директора Інституту географії НАН України, д. геогр. н. Лісовський С.А. запропонував внести до переліку ОК дисципліни, що відповідають сучасному розвитку географічної науки та прикладних екологічних досліджень. В подальшому перегляді ОП зокрема брала участь старший науковий співробітник відділу ландшафтознавства Інституту географії НАН України д. геогр. н. Сорокіна Л.Ю.; що підтверджується відповідними зустрічами, а також додатково наданими протоколами засідань робочих груп (зокрема протоколом №5 від 25.03.2021 р.). Разом з результатами зустрічі 6, ЕГ відмічає, що академічна спільнота не в повній мірі розуміє свою участь у функціонуванні даної ОП, вбачаючи її в основному лише в керуванні практиками та участі в засіданнях при перегляді ОП. Також участь у перегляді ОП брали інші стейкхолдери, зокрема співробітники географічного факультету КНУТШ. Наприклад, завідувач кафедри гідрології та гідроекології проф. Гребінь В. рекомендував зосередити увагу на проблемах довкілля, що пов'язані з процесами глобального потепління, як результат було запроваджено дисципліну «Регіональна політика пом'якшення зміни клімату» (протокол №5 від 25.03.2021 р) Здобувачі даної ОП також були присутні та вносили пропозиції, частина з яких була врахована як при розробці даної ОП (протокол №1 від 16.07.2018) так і при її подальшому перегляді (протокол №5 від 25.03.2021 р) Загалом аналіз звіту про СО, додаткових документів та зустрічей у фокус-групах, засвідчує, що залучення стейкхолдерів мало реальний, а не формальний характер.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Аналіз наявної інформації, а також зустріч у фокус-групах з гарантом, НПП та роботодавцями засвідчує, що цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій на ринку праці, сучасного розвитку науки та суспільно-політичних процесів. Безпосередньо сама програма за свідченням гаранта базувалася на основі подібних вітчизняних програм в ЛНУ імені І.Франка, ХНУ імені В.Каразіна, ЧНУ імені Ю.Федьковича та ін., внаслідок чого були визначені навчальні дисципліни фізико-географічного змісту, які склали основу базової географічної підготовки. Освітні програми іноземних університетів: Environmental Studies Major від Yale College Environmental Studies (https://evst.yale.edu/sites/default/files/files/EVST_BS_Checklist_August%202018.docx). Global Sustainability Science від Utrecht University (<https://www.uu.nl/bachelors/en/global-sustainability-science>) та Environmental Analysis Policy від Boston University (<https://www.bu.edu/academics/cas/programs/earth-environment/ba-environmentalanalysis-policy/>). дали змогу зрозуміти світові тенденції в галузі та зокрема відобразити їх в окремих ОК ОП, а також внести міждисциплінарний контекст у функціонування освітньої програми загалом. Договори про співпрацю із закордонними установами (додані до справи), свідчення заступника начальника відділу міжнародного співробітництва Серьогіної Надії (зустріч 8) та підтвердженням безпосередньо НПП вказують на те, що дана ОП та окремі її ОК оновлюється, зокрема, на основі досвіду участі викладачів у різного роду міжнародних проектах, що в свою чергу дозволяє враховувати тенденції розвитку ринку праці, що підтверджують роботодавці на зустрічі 6 та випускники кафедри на якій реалізується ОП (відкрита зустріч). Таким чином ЕГ вважає, що газулезий контекст врахований повною мірою. Регіональний контекст в свою чергу побудовано через розкриття у базових географічних дисциплінах функціонування геосистем на різних територіальних рівнях, що підтверджується аналізом відповідних робочих навчальних програм.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Для спеціальності 106 Географія, галузі знань 10 Природничі науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затверджено стандарт вищої освіти (https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/07/10/106_Neohrafiya-bakalavry-1.pdf). Визначені в ОП «Транскордонне екологічне співробітництво» програмні результати навчання відповідають вимогам стандарту. Приведення ОП до вимог Стандарту було зроблено під час засідання робочої групи ОП, протокол №4 від 06.10.2020 р. Досягнення мети і завдань освітньої програми відбувається за рахунок наявного науково-методичного матеріалу (таблиця 3 звіту про СО) контролю ЗВО стандартів викладання дисциплін (свідчення на зустрічі з керівництвом та менеджментом ЗВО, НПП), проведення навчальних та виробничих практик, використання відповідного інфраструктурного забезпечення, бібліотечних та інтернет-ресурсів тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів, що підтверджено рядом зустрічей фокус груп та документами, зокрема прикладами наведеними у

під критерії 1.2. Позитивною практикою можна вважати той факт, що дана ОП враховує як галузевий та регіональний контекст. Галузевий контекст забезпечується через активну (щорічну) участь членів групи забезпечення (Д.Свідзінська, І.Діброва, Н.Когода та ін..) у відповідних наукових проєктах (підтверджуючі матеріали додані до справи). Регіональний контекст, в свою чергу, забезпечується через набір та їх зміст таких ОК, як «Моделювання геосистем», «Урбоекологія», «Стратегічна екологічна та оцінка впливу на довкілля» та ін. Це разом із врахуванням подібних ОП українських та світових ЗВО, що вказані в під критерії 1.3., дозволяє крокувати в ногу з часом в рамках розвитку географічної спеціальності і даної програми зокрема.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

До слабких сторін в рамках даного критерії ЕГ відносить, той факт, що заявлена у звіті про СО унікальність програми виглядає непереконливо та певною мірою нівелюється, адже поєднання заявлених напрямів є прийнятою практикою як для програм за спеціальністю 106-Географія, так і за спеціальністю 101- Екологія. Рекомендація: на найближчому засіданні групи забезпечення ОП обґрунтувати унікальність даної ОП виходячи із залучення результатів міжнародної діяльності групи забезпечення та НПП загалом в дану ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Аналіз ОП дозволяє ЕГ стверджувати, що вона відповідає усім підкритеріям в рамках критерію 1. Дана ОП формується та реалізується відповідно до стратегії та місії ЗВО, а також в рамках відповідного Стандарту ВО. Цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів, тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм, що підтверджено документально та на відповідних зустрічах. Разом з тим позитивні практики є загальноприйнятими, а заявлені слабкі сторони можуть бути доопрацьованими при найближчому перегляді ОП. Врахування зазначених факторів дозволяє експертній групі зробити висновок про відповідність ОП за даним критерієм рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) становить 240 кредитів та відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти для спеціальності 106 «Географія» вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 10 – «Природничі науки», затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти та науки України від 16 червня 2020 року № 805.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП достатньо структурована. Вона містить 180 обов'язкових компонент і 60 вибіркового компонента виконана відповідно до чинного законодавства та «Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» <https://cutt.ly/RVoFflU>. Структурно-логічна схема має графічну форму (<https://office.naqa.gov.ua/a365c78b-2a66-444a-ae64-4f31fcf1e78d>) і в достатній мірі відображає взаємозв'язок та порядок вивчення освітніх компонентів програми. Оскільки у разі успішного опанування навчальних матеріалів вибіркового блоку професійного спрямування (не менше як 75 балів) окремим рішенням екзаменаційної комісії може бути також присвоєна професійна кваліфікація : 3439 Організатор природокористування, про що вказано у ОП та навчальному плані (<https://office.naqa.gov.ua/c3ce81f2-8613-4555-a9bc-43920332c6ca>), на думку ЕГ доцільно було б збільшити обсяг освітніх компонентів екологічного спрямування, та акумулювати їх у вибіркового блоку професійного спрямування, а освітні компоненти, географічного спрямування перенести до переліку обов'язкових навчальних дисциплін. Варто також зазначити, що кількість та обсяг дисципліни у вибіркового блоку професійного

спрямування ОП переважно в однаковій мірі відображають складові сучасної екології, що у сукупності із обов'язковими освітніми компонентами, дозволяє присвоїти професійну кваліфікацію 3439 Організатор природокористування. У цілому, набір обов'язкових компонент освітньої програми дозволяє досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої програми, перелік освітніх компонентів а також результатів навчання відповідає предметній області спеціальності 106 (Географія) для першого (бакалаврського) рівня. Програмні результати навчання забезпечуються освітніми компонентами, які охоплюють практично усі розділи сучасної географії та включені до обов'язкової складової ОП <https://office.naq.gov.ua/a365c78b-2a66-444a-ae64-4f31fc1e78d>. Під час зустрічей у фокус-групах із здобувачами освіти та роботодавцями було виявлено акцентування уваги на екологізації освітньої програми та широкому застосуванні ГІС технологій, що є особливо актуальним у світлі викликів сьогодення.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Експертна група встановила, що індивідуальна освітня траєкторія на ОП реалізована згідно Положень КНУ імені Тараса Шевченка «Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» <https://cutt.ly/RVoFfIU>. Індивідуальна освітня траєкторія формується з урахуванням здібностей, інтересів, мотивацій, можливостей і досвіду студентів, ґрунтується на виборі навчальних дисциплін, методів і засобів навчання. При розробці навчальних планів формування вибіркового компонент здійснюється відповідно до «Положенням про порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін» [http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poriadok%20vyboru%20dyscyplin%20\(03_12_2018\).PDF](http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poriadok%20vyboru%20dyscyplin%20(03_12_2018).PDF). На вибіркові компоненти в ОП виділено 60 кредитів ЄКТС, що складає 25% від загального обсягу підготовки. Студенти мають можливість на сайті факультету ознайомитися із переліком вибіркового компонентів (<https://geo.knu.ua/>), робочими програмами навчальної дисципліни (<https://geo.knu.ua/osvitni-programy/opusy-osvitnih-program/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-opp-transkordonne-ekologichne-spirobotnyctvo-bakalavr-2022-r>), а також викладачами, які забезпечують їх викладання. В закладі вищої освіти діє автоматизована система забезпечення освітнього процесу «Triton», де кожен здобувач має свій онлайн-кабінет у якому, в тому числі, здійснюється процедура обрання дисципліни вільного вибору (<https://student.triton.knu.ua/>). Окрім того викладачі на перших заняттях знайомлять студентів із програмами навчальних дисциплін, що було виявлено під час бесід у фокус-групах. Здобувачам пропонується на навчальний рік вільно обрати компоненти із запропонованого вибіркового циклу. У ЗВО встановлена модель вибору дисциплін за блоками та за переліками, яка у повній мірі дозволяє реалізувати право вільного вибору освітніх компонентів для здобувача вищої освіти (<https://office.naq.gov.ua/c3ce81f2-8613-4555-a9bc-43920332c6ca>). Окрім права вибору освітніх компонентів, під час зустрічі із здобувачів вищої освіти, була отримана інформація про те, що студенти також можуть, за бажанням, обирати самостійно тему наукових досліджень, місця проведення практик, тему та керівник кваліфікаційної роботи, а також дисципліни вільного вибору з інших ОП ЗВО (при узгодженні з адміністрацією). Також під час роботи у фокус-групах було встановлено, що здобувачі вищої освіти ОП мають можливість використати програми міжнародної академічної мобільності, координацію та консультування з яких здійснює відділ академічної мобільності Університету <https://mobility.univ.kiev.ua/?lang=uk>. Здобувачів вищої освіти ОП «Транскордонне екологічне співробітництва» які навчаються за індивідуальним графіком виявлено не було.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В КНУТШ організація практик здійснюється відповідно до «Положення про проведення практики студентів КНУТШ» (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Pologennya%20pro%20praktuku%2016%2023.03.2007.doc>). Практична підготовка за ОП передбачає проведення навчальної та виробничої видів практики (<https://office.naq.gov.ua/c3ce81f2-8613-4555-a9bc-43920332c6ca>). Організація та методичне забезпечення здійснюється відповідно до програм практик <https://geo.knu.ua/osvitni-programy/os-bakalavr/>. В цілому на ОП навчальні та виробничі практики становлять 26 тижнів: Навчальна практика з методів набуття географічної інформації в 2 семестрі (3 кредити), Навчальна практика з основ польових природничо-географічних досліджень в 2 семестрі (6 кредитів), Навчальна практика з методів обробки географічної інформації в 4 семестрі (3 кредити), Навчальна професійно-орієнтована практика у 4 семестрі (5 кредитів), Навчальна практика з методів поширення географічної інформації в 6 семестрі (3 кредити, 3 тижні). Виробнича практика в 6 семестрі (6 кредитів ЄКТС, 6 тижнів). Навчальні практики проводяться на базах практик КНУТШ, де студенти мають можливість оволодіти методикою польових географічних досліджень, ознайомитися із типовими і унікальними природними комплексами Карпат (навчальна база польових географічних практик Ясиня), Канівського природного заповідника, Богуславської гідрологічної бази, НПП «Голосіївський». Виробничу практику зі спеціальності в 6 семестрі (6 тижнів) студенти проходять на підприємствах, організаціях та установах міста Києва та області, де закріплюють теоретичні знання, шляхом відпрацювання набутих вмінь і практичних навичок в професійній діяльності. Під час спілкування із

здобувачами було встановлено, що здійснюється опитування щодо задоволеності їх практичною підготовкою. Під час спілкування з роботодавцями було встановлено, що здобувачі мають високий рівень знань під час проходження виробничої практики, а їх рекомендації враховуються під час щорічного перегляду ОП в частині коригування обсягу та змісту відповідних ОК, що відображено у протоколах засідання кафедри які були надані відповідно до запиту ЕГ (https://drive.google.com/drive/folders/1C2cWnelOP91nhR5qbG2CZshQse8H2Jtf?usp=share_link).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Експертна група на підставі збору інформації під час спілкування зі студентами та НПП встановила, що набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок відбувається через: отримання загальних компетентностей в рамках вивчення відповідних дисциплін циклів загальної і фахової підготовки : Філософія, Іноземна мова, Соціально-політичні студії, Вибрані розділи трудового права та основ підприємницької діяльності, Українська мова, та ін (<https://office.naqa.gov.ua/a365c78b-2a66-444a-ae64-4f31fcf1e78d>). Під час проходження практик та виконання кваліфікаційної роботи студенти здобувають такі соціальні навички: робота в команді, здатності комунікувати у соціальному і професійному середовищі, покращенні соціальних компетенцій (soft skills), використання на практиці умінь планування, самоорганізації, керування емоціями. Під час зустрічі з роботодавцями виявлено, що вони в цілому задоволені набутими здобувачами вищої освіти соціальними навичками.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Затвердженого професійного стандарту наразі немає.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання підтверджується аналізом навчального плану. Зокрема аналіз навчального плану показав, що при його формуванні дотримано вимоги «Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» <https://cutt.ly/RVoFFIU>. Під час роботи у фокус-групах було підтверджено, що створення ОПП погоджується Науково-методичною комісією та Вченою радою факультету, зовнішніми рецензентами та роботодавцями (<https://office.naqa.gov.ua/d5588ea8-08ac-49a9-98a5-dbec22dfe39c>). Здобувачі вищої освіти приймають в цьому участь як члени НМК і Вченої ради. Навчальний план ОП Транскордонне екологічне співробітництво розроблено для денної форм навчання (<https://office.naqa.gov.ua/c3ce81f2-8613-4555-a9bc-43920332c6ca>). Загальне навантаження за ОП становить 7200 год. (240 кредитів ЄКТС), з яких на аудиторну роботу припадає 2634 год. (87,8 кредит ЄКТС або 36,5% від загальної кількості годин). На самостійну роботу студента відведено 4566 год. (152,2 кредити ЄКТС), що становить 63,4 % від загального навантаження. Навантаження по дисциплінах розподілено рівномірно, 3-5 кредитів. Аудиторні заняття з дисциплін професійної підготовки становлять 33-50% від загального обсягу кожної дисципліни. Щотижневе аудиторне навантаження – 19-25 годин, що унеможливорює перевантаження здобувачів. Кількість контрольних заходів у семестрі знаходиться в межах допустимих норм. У цілому, обсяг освітньої програми та набір освітніх компонентів дозволяє досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За дуальною формою освіти підготовка здобувачів не здійснюється

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг Освітньої Програми Транскордонне екологічне співробітництво та окремих освітніх компонентів відображає фактичне навантаження здобувачів, чітко відповідає вимогам законодавства, та Стандарту вищої освіти для спеціальності 106 «Географія» вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 10 – «Природничі науки», затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти та науки України від 16 червня 2020 року № 805. Є

відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання, зміст ОП відповідає предметній області спеціальності. Освітні компоненти ОП та освітнє середовище ЗВО сприяють формуванню (soft skills) здобувачів освіти. Значний обсяг навчальних практик та виробнича практика, які становлять 26 тижнів, сприяють набуттю здобувачами освіти високого рівня практичної підготовки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Оскільки у разі успішного опанування навчальних матеріалів вибіркового блоку професійного спрямування (не менше як 75 балів) окремим рішенням екзаменаційної комісії може бути також присвоєна професійна кваліфікація : 3439 Організатор природокористування, на думку ЕГ доцільно було б, під час чергового перегляду програми, збільшити обсяг освітніх компонентів екологічного спрямування, та акумулювати їх у вибіркового блоку професійного спрямування, а освітні компоненти, географічного спрямування перенести до переліку обов'язкових навчальних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

За результатами аналізу ОП в рамках даного критерію ЕГ констатує, що є відповідність усім підкритеріям. Зазначені недоліки провадження освітньої діяльності за ОП не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти, оскільки вони можуть бути виправлені під час чергового перегляду ОП. Рівень відповідності за даним критерієм - В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

ЕГ ознайомила з правилами прийому на навчання розміщеними у веб-мережі. Загальноуніверситетські розміщені на сайті ЗВО <https://vstup.knu.ua/>, а вимоги до вступу на дану ОП на сайті географічного факультету <https://geo.knu.ua/vstup/>. ЕГ констатує, що правила є зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та враховують нормативні вимоги МОН України, зокрема частину четверту і п'яту статті 44 Закону України «Про вищу освіту». Дані правила відображають загальні положення організації прийому вступників, обсяги прийому та державного замовлення, строки прийому заяв та документів конкурсного відбору та зарахування на навчання, порядок прийому заяв та документів, особливості організації та проведення конкурсного відбору, спеціальні умови участі у конкурсному відборі та ін. На сайті Приймальної комісії ЗВО (<https://vstup.knu.ua/rules>) також оприлюднено «Положення про Приймальну комісію», «Порядок поновлення та переведення..» та «Положення про Апеляційну комісію». Сайт приймальної комісії є наповненим та інформативним, з наданими контактами у соціальних мережах для можливості оперативного зв'язку. Те, що правила прийому є чіткими і зрозумілими підтвердили і здобувачі ВО на зустрічі з ЕГ, зокрема студенти І курсу Тимченко Єлизавета та Глуценко Софія.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

При аналізі звіту про СО та документів представлених у вільному доступі, ЕГ відзначає, що правила прийому на навчання за освітньою програмою «Транскордонне екологічне співробітництво» враховують особливості самої освітньої програми. Слід зазначити, що на освітню програму три роки поспіль виконується прийом за максимальним обсягом державного замовлення. Вступ здійснюється відповідно до «Правил прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка» <https://vstup.knu.ua/rules>, які відповідають Умовам прийому на навчання до ЗВО України, затвердженим МОН України. На навчання для здобуття ступеня бакалавра на перший курс приймаються особи з повною загальною середньою освітою за результатами ЗНО (та у 2022 році за оцінками з предметів національного мультипредметного тесту). Перелік конкурсних предметів та їхні вагові коефіцієнти для вступників представлено у Правилах прийому до КНУТШ. Для ОПП «Транскордонне екологічне співробітництво» на 2022/2023 навчальний рік обов'язковими були: - українська мова, мінімальна кількість балів для допуску до участі в конкурсі – 101, ваговий коефіцієнт - 0,3; - математика, мінімальна кількість балів для допуску до участі в конкурсі – 110, ваговий коефіцієнт - 0,35; - історія України - мінімальна кількість балів для допуску до участі в

конкурсі – 101, ваговий коефіцієнт - 0,35. Правила вступу можуть оновлюватися в зв'язку з нормативними документами МОН України.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Враховуючи результати зустрічей з адміністрацією та менеджментом ЗВО, гарантом ОП та аналізуючи загальнодоступні документи ЄГ констатує, що у ЗВО розроблено та затверджено всі необхідні нормативні документи, що знаходяться у вільному доступі: «Положення про організацію освітнього процесу» (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>), «Положення про порядок перезарахування результатів навчання» (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=798&lang=uk), «Порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти» (<http://vstup.univ.kiev.ua/userfiles/files/instruction.pdf>) та «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk); визнання результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, а також кваліфікацій, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року регулюється Наказом Ректора від 12.07.2016 року за №603-22 «Про затвердження Порядку проведення в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка атестації для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року» http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_atestaciya_PK_2016.jpg. При аналізі представлених нормативно-правових документів ЄГ встановила, що вони є прозорими, чіткими та зрозумілими, а процедура їх застосування узгоджується із Конвенцією про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_308#Text. За час дії ОПП «Транскордонне екологічне співробітництво» практики застосування вищевказаних правил не було, що підтверджено на зустрічах із здобувачами ВО.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На даний момент чітких загальноприйнятих правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті у ЗВО не існує. Наказ МОНУ за №130 від 16.03.2022 р. «Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти», який відкриває для університетів можливість перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті набрав чинності 23.09.2023р. КНУТШ сформував робочу (розпорядження ректора №74 від 14.09.2022 року) групу для розробки Положення «Про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти КНУТШ», проект якого проходить етап обговорення і поки відсутня інформація про його затвердження. За результатами зустрічей із керівництвом та менеджментом ЗВО, НПП та здобувачами ЄГ прийшло до висновку, що університет не обмежує академічної свободи НПП надаючи право враховувати результати навчання в неформальній, шляхом впровадження до робочих програм навчальних дисциплін альтернативних можливостей опанування певних результатів навчання в межах курсів/програм неформальної освіти. Також ЗВО не обмежує права здобувачів освіти на розвиток своїх компетентностей поза освітніми програмами шляхом неформального навчання в Університеті і за його межами. Разом з цим ЄГ констатує, що практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті за час функціонування даної ОП не відбувалося.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Доступ до ОП та визнання ПРН є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО та географічного факультету; правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми; правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, доступні для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Позитивною практикою в рамках даного критерію можна вважати гнучкість ЗВО (корегування правил вступу, навчального процесу та ін.) відповідно до нормативно-правових документів МОН України та суспільно-політичної ситуації. Зокрема своєчасно розроблений чіткий та зрозумілий коефіцієнтний принцип за яким розраховується сумарний бал для вступу на 2022/2023 н.р.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

За даним критерієм ЕГ вважає слабкою стороною відсутню на сьогодні практику академічної мобільності (закордонні стажування, участь в наук.конференціях, академічний обмін та ін.) серед здобувачів ВО за даною ОП. Реалізувати це можна через залучення, вже з наступного навчального року, здобувачів до тих міжнародних наукових проєктів в яких НПП бере участь та/або через програми академічного обміну як Fulbright Graduate Student Program (США), Erasmus+ (ЄС) тощо. Також ЕГ рекомендує врегулювати положення (затвердити існуючий проєкт який пройшов обговорення) про неформальну освіту на найближчій вченій раді ЗВО, враховуючи те, що за звітом про СО воно мало бути затверджене до завершення 1-го семестру 2022/2023 навчального року. Вказані вище рекомендації, на думку ЕГ, допоможуть розширити різного роду фахові компетентності та soft skills здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

В результаті аналізу ОП за даним критерієм ЕГ констатує узгодженість за даним критерієм, а саме – правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, а також враховують особливості самої освітньої програми, таким чином є повна відповідність за підкритеріями 3.1. та 3.2., інші підкритерії даного критерію також загалом відповідають прийнятим вимогам. Разом з цим, ЕГ відмічає, що в рамках даного критерію відсутні позитивні практики, які мають взірцевий та/або інноваційний характер. Вказані слабкі сторони носять рекомендаційний характер для впровадження в ОП, в майбутньому. Таким чином, ЕГ встановила рівень відповідності за даним критерієм – В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Аналіз ОП, відомостей про самооцінювання та робота у фокус-групах виявили, що форми, методи навчання та викладання здійснюються відповідно до «Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» <https://cutt.ly/RVoFflU> та «Статуті КНУТШ» <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>. Наявні матриці забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП та матриця відповідності програмних компетентностей компонентів освітньої програми, які підтверджують загалом відповідність форм та методів навчання програмним результатам окремо по кожному освітньому компоненту. Форма РНП затверджена в КНУТШ http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Dod5_rob_prog.pdf; http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Dod6_Instr_rob_prog.pdf. Під час зустрічей з адміністрацією ЗВО встановлено, що у зв'язку із викликами сьогодення (карантин та повномасштабна війна Росії) запровадженно змішану форми навчання, яка переглядається щомісяця, а для оперативного інформування студентів і викладачів про зміни у навчальному процесі використовуються профілі кафедр та факультету на сайті та у Facebook <https://www.facebook.com/physgeo.knu>, <https://www.facebook.com/geofak.knu>. У результаті спілкування ЕГ з різними фокус-групами виявлено, що дистанційне навчання здійснюється переважно на платформах Zoom та Classroom, проте як було зазначено під час зустрічі із здобувачами ОП, за їх бажанням використовуються також платформи Office 365, та ін. Під час спілкування зі здобувачами вищої освіти встановлено, що форми та методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Здобувачі задоволені методами навчання і викладання, рівень якого регулярно з'ясовується через анкетування (http://unidos.univ.kiev.ua/?q=uk/zvit_pro_doslidzhennya), співбесіди кураторів і викладачів зі студентами, що враховано під час навчання за ОП. За інформацією отриманою студентів, принципи академічної свободи та доброчесності підтримуються всіма НПП, здобувач вищої освіти має право обирати окрім вибіркового дисциплін чи тем курсової/кваліфікаційної роботи і власну освітню траєкторію.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Експертна група встановила, що доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК своєчасно надається усім учасникам освітнього процесу шляхом розміщення їх опису в робочих навчальних програмах дисциплін, які оприлюднено на сайті університету, а також подається у формі презентації від викладача відповідної дисципліни під час першого заняття, та шляхом роз'яснення куратора академічної групи з числа НПП кафедри, що є закріпленим за кожною академічною групою. Такі роз'яснення є одним із завдань кураторів, згідно «Положення про кураторство КНУТШ»

<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1729>. Відповідно до затвердженої ОП Транскордонне екологічне співробітництво та її навчального плану, робочі навчальні програми обов'язкових і вибіркового компонентів ОП розміщені на сайтах (<https://geo.knu.ua/>), (<https://geo.knu.ua/osvitni-programy/opysy-osvitnih-program/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-opp-transkordonne-ekologichne-spivrobitnytstvo-bakalavr-2022-r>) з вільним доступом до них. Інформація, що зазначена у відомостях про самооцінювання відповідає дійсності.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

В результаті експертизи ЕГ встановила, що поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня ВО, спеціальності та цілей ОП регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» <https://cutt.ly/RVoFflU> та «Статуті КНУТШ» <http://surl.li/ijuj>, «Положенням про наукове товариство студентів та аспірантів КНУТШ» <http://ntsa.univ.kiev.ua/normatyvni-dokumenty/>. У ЗВО вітається участь наукових і науково-педагогічних працівників, а також докторантів, аспірантів і здобувачів ВО в організації університетських проєктів; проведення олімпіад та конкурсів; організація зимових і літніх шкіл; проведення фестивалів науки, інтелектуальних змагань; створення центрів інноваційного розвитку за участю Студентського парламенту та Наукового товариства студентів та аспірантів, що відображено на сайті факультету та університету. Студенти та НПП приймали участь у III Всеукраїнському онлайн-конгресі студентів, майбутніх менеджерів довкілля та зеленої економіки. (<http://surl.li/eomzh>), щорічній зимовій сесії Карпатської школи (студентка ОПП К. Терес в рамках сесії 2022 року виступила з доповіддю «Пом'якшення проблеми зміни клімату в секторі поводження з побутовими відходами») <http://surl.li/eomzpr> Викладачі та здобувачі ОП можуть на власний вибір реалізувати свої наукові інтереси. У результаті роботи у фокус-групах було підтверджено, що щорічна участь НПП кафедри у конференції «Geoinformatics – Theoretical and Applied Aspects» та «Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment» дає можливість регулярно оновлювати зміст таких дисциплін як «Географічні інформаційні системи», «Географічні інформаційні технології», «Екологічний моніторинг», «Природничо-географічне моделювання» та інших. Викладачі ОП активно займаються науковою діяльністю, що дозволяє залучати до такого виду роботи здобувачів ВО (підтверджено під час зустрічі із здобувачами) та оновлювати зміст ОК у світлі вимог сьогодення: участь доц. Д. Свідзінської в якості консультанта проєкту «GIS and IT Services for the Development of a Cadaster System for Protected Areas in Ukraine» (2021-дотепер) дозволив оновити зміст практичних занять дисциплін «Заповідна справа», «Управління природоохоронними територіями», а також удосконалити зміст «Навчальної практики з методів обробки географічної інформації»; доц. В. Михайленко як учасник проєкту «Cooperation on Prevention and Mitigation of Waste Fires and its Consequences in the Baltic Sea Region» (2022-2023), він залучає студентів ОП до розробки методів захисту територій від пожеж, що розширює можливість пошуку робочих місць для стажування. У результаті роботи у фокус-групах було встановлено, що ПРН та компетентності здобувачі ОП, під керівництвом викладачів, використовують у процесі проведення досліджень. А результатом їх науково-дослідної роботи є написання кваліфікаційних робіт, наукових публікацій, участь у наукових конференціях.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Під час проведення акредитаційної експертизи ОП встановлено, що усі викладачі постійно оновлюють зміст навчальних дисциплін згідно розроблених ЗВО «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» <http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Quality-2020.pdf>, «Інструкція по заповненню РНП дисциплін» http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Dod6_Instr_rob_prog.pdf. та Наказом «Про запровадження в освітній та інформаційний процес форми опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форми робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічних працівників» http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_Form_Doc-729-32_11-08-2017.pdf. усі науково-педагогічні працівники активно публікують результати своїх наукових досліджень у виданнях які індексуються у міжнародних наукометричних базах, та провідних фахових виданнях України: наприклад публікація Н Корогоди (Korohoda, N., Kovtoniuk, O., Kupach, T. and Pohorilchuk, N., [2021]. Use of GIS for determining mountain local obstacles of routes in low mountains. Geoinformatics: Theoretical and Applied Aspects 2021. European Association of Geoscientists & Engineers. <https://doi.org/10.3997/2214-4609.20215521024>)) корелює з ОК 29 Географічні інформаційні системи; публікація Д. Свідзінської (Svidzinska, D. The Application of Directional Univariate Structure Functions Analysis for Studying the Spatial Anisotropy of Environmental Variables. Ekologia (Bratislava) 38, no. 2 (June 1, 2019): 140–53. <https://doi.org/10.2478/eko-2019-0011>), корелює з ОК 33 Міжнародний досвід планування ландшафту. Аналіз публікацій показав, що вони тісно пов'язані з темами наукових досліджень викладачів та зазвичай корелюють з дисциплінами які викладаються. Переважна більшість публікацій стосується географічної тематики - екологічного стану ландшафтів, проблем охорони біорізноманіття та природних екосистем, застосування ГІС технологій у геоекології. З аналізу Робочих навчальних програм ОК та наданих на запит ЕГ протоколів підтверджено, що здійснюється періодичне оновлення їх змісту в частині розширення переліку тем лекцій, за побажаннями стейкхолдерів чи впровадження результатів досліджень НПП, здійснюється доповнення інструментарію що використовується на практичних або лабораторних заняттях. Присутня також значна частка посилань на авторські методичні розробки, що задіяні у реалізації відповідних освітніх компонентів.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Експертною групою встановлено, що навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією ЗВО регулюються такими положеннями : Статут КНУ імені Тараса Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-11-28.pdf>) та «Положення про реалізацію права на академічну мобільність Київського національного університету імені Тараса Шевченка (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk) У результаті роботи фокус – груп встановлено, що викладачі та студенти мають можливість проходити стажування та підвищення кваліфікації викладачів за кордоном, що координується Відділом міжнародних зв'язків та академічної мобільності Університету <https://mobility.univ.kiev.ua/?lang=uk>, НПП з цієї ОП (Свідзінська Д.В., Корогода Н. П., Білоус Л.Ф., Михайленко В.П.) такими можливостями також скористалися, та відповідно до запиту ЕГ було надано підтвердження у вигляді сертифікатів про підвищення кваліфікації , у тому числі закордонної. (<https://drive.google.com/drive/folders/1DQqsBNLnaHzO3cwS4gH9NbDqYjcw1KDH>). Науково-педагогічні працівники кафедри мають багатий позитивний досвід участі у наукових проєктах : доц. В. Михайленко є учасник проєкту «Cooperation on Prevention and Mitigation of Waste Fires and its Consequences in the Baltic Sea Region» (2022-2023), доц. Н. Корогода та студентів кафедри у проєкті «Міжнародне партнерство заради академічної інтеграції в Європі: Миська інфраструктура блакитних і зелених просторів на Сході та Заході Європи (LINC)» (Грант Шведського Інституту, 2021-2022 рр.), доц. Д. Свідзінської консультанта проєкту «GIS and IT Services for the Development of a Cadaster System for Protected Areas in Ukraine» (2021-дотепер). Здобувачі освіти також активно залучаються до наукових проєктів, що було підтверджено під час роботи фокус-груп та надано на запит ЕГ, наприклад участь студентів у створенні цифрового шару геоданих про наявні в Чернігівській області рубки лісу на основі даних дистанційного зондування в Українському Товаристві Природоохоронних ГІС (Intetics) (<https://office.naqa.gov.ua/cf27abac-6eac-4395-90e3-ae2627ce366a>) Підтверджуючих документів щодо участі здобувачів ОП у програмах академічної мобільності, таких як стажування або програма “Подвійний диплом” надано не було, а під час роботи у фокус-групах студенти поінформували, що така практика на ОП “Транскордонне екологічне співробітництво” не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

.В ЗВО наявна нормативна база внутрішніх документів, які забезпечують та регулюють навчальний процес; Викладачі ОП активно займаються науковою діяльністю, та залучають до такого виду роботи здобувачів вищої освіти, що підтверджено під час зустрічі із здобувачами. Здійснюють активне поєднання навчання та наукових досліджень та впроваджують результати науково-дослідної роботи викладачів та студентів в освітній процес наприклад під час вивчення дисципліни ГІС; виданні підручники, навчальні посібники, монографії.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Відсутність програм (стажування та подвійний диплом) міжнародної академічної мобільності здобувачів освіти ОП Транскордонне екологічне співробітництво. Оскільки у назві ОП акцентується увага на транскордонному співробітництві пропонуємо активізувати роботу щодо популяризації академічної мобільності здобувачів освіти, доцільно запровадити програми міжнародної академічної мобільності здобувачів освіти, за подібними ОП, з сусідніми країнами ЄС. Також рекомендуємо при черговому перегляді ОП передбачити ОК, або їх частини для викладання запрошеними фахівцями – практиками саме цього напрямку діяльності.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми навчання та викладання за ОП Транскордонне екологічне співробітництво сприяють досягненню ПРН та освітніх компетентностей передбачених ОП. Наявна розгалужена мережа каналів щодо інформування здобувачів освіти про цілі ОП, освітні компоненти, критерії оцінювання та ін. (використання веб-ресурсів Zoom та Classroom, усне спілкування, інформаційна система Університету «Triton»). НПП вдало поєднують навчальну та науково-дослідну діяльність з активним залученням студентів до наукових робіт. Освітня діяльність загалом відповідають Критерію 4 зафіксовані недоліки не є суттєвими, можуть бути усунуті за короткий термін та не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів забезпечується такими нормативними документами, як «Інструкція по заповненню РНП дисциплін» http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Dod6_Instr_rob_prog.pdf. та Наказом «Про запровадження в освітній та інформаційний процес форми опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форми робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічних працівників» http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_Form_Doc-729-32_11-08-2017.pdf. У РНП вказуються усі види робіт та форми їх контролю - інформація про форми контрольних заходів, критерії оцінювання, максимальні і мінімальна кількість балів за якою контроль вважається пройденим, що є доступними для здобувачів вищої освіти. РНП дисциплін, а також терміни семестрового контролю та захисту курсових робіт/проектів і практик складені не менш як за місяць до його початку, розміщено на сайті факультету <https://geo.knu.ua/osvitni-programy/os-bakalavr/>, у персональному кабінеті здобувачів в інформаційній системі Університету «Triton» <https://student.triton.knu.ua/>, та стенді кафедри. Ознайомившись з документами та у результаті спілкування зі здобувачами вищої освіти та викладачами, ЕГ пересвідчилась в наявності контрольних заходів та критеріїв оцінювання і в тому, що їх форми є чіткими, зрозумілими, а також дозволяють встановити досягнуті здобувачами вищої освіти результати навчання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів ОП Транскордонне екологічне співробітництво здійснюється згідно зі Стандартом вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 10 «Природничі науки» за спеціальністю 106 «Географія» (Наказ МОН України від 16.06.2020 № 805), у формі атестаційного іспиту з географії (визначеного стандартом та ОП) та публічного захисту кваліфікаційної роботи (самостійного дослідження виконаного за матеріалами проходження практики з урахуванням всіх вимог щодо оформлення та проведення публічного захисту).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів а також співвідношення результатів навчання та форм і критеріїв оцінювання регламентуються розділом 7 та п. 4.6 «Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ» <https://cutt.ly/RVoFfIU>. Процедура проведення контрольних заходів, залікові та екзаменаційні вимоги, критерії оцінювання та шкала оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти по кожній дисципліні, представлені в РНП, що розміщені на сайті факультету <https://geo.knu.ua/osvitni-programy/os-bakalavr/>. Серед форм проведення контрольних заходів визначають контрольні та модульні роботи у тестовій та письмовій формах, заліки та екзамени з письмовими відповідями на відкриті питання, а також виступи на семінарах, презентації, виконання лабораторних і практичних робіт, оцінювання якості індивідуальних завдань та самостійної роботи. Серед дисциплін є ті, що мають розроблений комп'ютерний тестовий контроль, що повністю забезпечує зручність та об'єктивність під час оцінювання. Для врегулювання конфлікту інтересів В КНУТШ створена Постійна комісія Вченої ради з питань етики <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1073>. Нею розроблено порядок врегулювання конфлікту інтересів та оскарження результатів контрольних заходів «Порядок вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Procedure-for-resolving-conflict-situations-in-University.pdf>, де детально описано алгоритм дії під час оскарження результатів. Під час спілкування зі здобувачами вищої освіти та ознайомленню з результатами опитування підтверджено, що об'єктивність екзаменаторів при проведенні іспитів на ОПП забезпечується: проведенням іспитів за участю двох екзаменаторів; доведення до відома здобувачів перед іспитом критеріїв оцінювання їхніх відповідей; проведення лише письмових іспитів а також їх перевірка другим екзаменатором та ін Конфліктних ситуацій в рамках реалізації даної ОП не виникало, тому експертна група не може пересвідчитись у дієвості та функціонуванні даних положень щодо врегулювання конфліктів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності визначає «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» <http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Quality-2020.pdf>, та «Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУТШ» <https://univ.kiev.ua/pdfs/official/Detection-and-prevention-of-academic-plagiarism-in-University.pdf>. в якому визначено поняття академічної доброчесності, відповідальність за академічний плагіат і організацію роботи по його виявленню. Під час проведення спілкування зі здобувачами вищої освіти та викладачами встановлено, що вони проінформовані про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, що відображено в аналізі результатів опитування здобувачів https://report_unidos_2021_2k.pdf, було виявлено, що на питання «Чи готові Ви завантажити роботу з Інтернету і видати її за свою?» 87,1 % респондентів відзначили, що не робили цього, а найпоширенішими причинами використання чужих робіт стали - відсутність інтересу до виконання роботи (77, 4%) та нестача часу (77,7%). Щодо критеріїв оцінювання ОК, то вони є прописаними у робочих програмах дисциплін та є чіткими та зрозумілими для здобувачів. Також було зазначено, що перевірка на плагіат бакалаврських робіт здобувачів проводиться за допомогою спеціалізованого програмно-технічної системи «UNICHEK», на запит ЕГ було надано підтвердження у вигляді довідок про оригінальність кваліфікаційної роботи (<https://drive.google.com/drive/folders/1yPA834zYl9FElipxt5VyjxqVzNoHVZdK>), де відзначено низький рівень схожості тексту та відповідно висока унікальність (86-89%) і вказана дата 17.05.2022. Проте у Методичних вказівках до виконання кваліфікаційної роботи бакалавра за професійним спрямуванням (https://drive.google.com/file/d/1BRNL7D-nV-VgP2hU_TPerYPs42RJUZVo/view) чітко не вказано при якому відсотку унікальності кваліфікаційна робота допускається до захисту, що може привести до певних непорозумінь.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

У ЗВО розроблена потужна нормативно-правова база що регулює контрольні заходи та критерії оцінювання, яка дозволяє встановити результати навчання досягнуті здобувачами вищої освіти. Здобувачі мають змогу ознайомитись з цими критеріями до початку курсу, на вхідній лекції та з робочих програм дисциплін. Під час здійснення оцінювання здобувачів освіти ЗВО активно використовує веб-ресурси Zoom та Classroom, іспити проводяться лише у письмовій формі а їх перевірка здійснюється двома НПП. У закладі вищої освіти розроблена політика та процедура щодо дотримання академічної доброчесності, наявні технологічні можливості перевірки наукових робіт на плагіат. Також необхідно відмітити наявність Постійної комісії Вченої ради з питань етики діяльності якої сприяє дотриманню етичних норм що стосуються як здобувачів освіти так і НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Відсутність у «Методичних вказівках до виконання кваліфікаційної роботи бакалавра за професійним спрямуванням» чіткої вказівки при якому відсотку унікальності кваліфікаційна робота допускається до захисту, що може привести до певних непорозумінь тому рекомендуємо до кінця наступного семестру внести уточнення та чітко вказати при якому відсотку унікальності кваліфікаційна робота допускається до захисту. Відсутність прикладів оскарження результатів не дає можливість експертній групі оцінити дієвість наявних в ЗВО положень.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП та освітня діяльність загалом відповідають Критерію 5. У ЗВО розроблена потужна нормативно-правова база що регулює контрольні заходи та критерії оцінювання, яка дозволяє встановити результати навчання досягнуті здобувачами вищої освіти. У РНП у доступній формі подана інформація про усі види робіт та форми їх контролю. ЗВО активно використовує веб-ресурси Zoom та Classroom під час освітнього процесу, іспити проводяться лише у письмовій формі. Проте у підкритерії 4 виявлено недолік стосовно відсотку унікальності кваліфікаційної роботи що допускається до захисту. Освітня діяльність загалом відповідає Критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти.. Рівень відповідності за даним критерієм - В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів

навчання.

Згідно інформації в таблиці 2 звіту про СО освітній процес за даною ОП забезпечує 25 осіб викладацького складу, серед яких 6 докторів наук, 18 кандидатів наук та 1 особа без наукового ступеню. Аналізуючи наявні дані ЕГ відзначає, що всі викладачі відповідають академічній та професійній кваліфікації для викладання зазначених ОК. Основу викладацького складу становлять представники наукової школи чл.кор. НАН України Гродзинського М.Д., який був одним із розробників даної ОП. Переважна більшість обов'язкових освітніх компонентів ОП забезпечені методичними та науковими працями викладачів задіяних у реалізації ОП. Загалом ЕГ констатує, що даний склад НПП може забезпечити досягнення цілей та результатів визначених ОП. Всі викладачі постійно підвищують свій професійний розвиток, що направлений на забезпечення проведення навчання. Про це свідчать публікації у наукових виданнях, періодичних стажуваннях і т.п (сертифікати додані до справи на прохання ЕГ, а також вказані в обґрунтуванні до ОК таблиці 2). Крім того, за даною освітньою програмою регулярно оновлюється видання навчальних, навчально-методичних посібників, підручників, а також ОК загалом, про це свідчить документальне підтвердження оновлення викладачами освітніх компонентів на основі наукових досягнень та сучасних практик у відповідній галузі (документи долучені гарантом до справи та свідченням самих НПП на відповідній зустрічі). Під час зустрічей ЕГ зі здобувачами та випускниками на відкритій зустрічі, а також при аналізі результатів опитування http://unidos.univ.kiev.ua/?q=uk/zvity_pro_doslidzhennya було виявлено високий рівень задоволеності викладачами, як професіоналами у визначених напрямках. Загалом, ЕГ констатує, що наявний НПП повністю забезпечує досягнення цілей та результатів визначених ОП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

В результаті аналізу відповідних документів ЕГ констатує, що процедура конкурсного відбору, не є формальною та відбувається відповідно до «Порядку конкурсного відбору на посади науковопедагогічних працівників у КНУТШ» <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1863>. Зарахування НПП у КНУТШ відбувається прозоро, за конкурсом. Відомості про конкурс подано на сайті КНУТШ <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1149>. Від кафедри формується службове подання, де зазначено вимоги до претендента на посаду (спеціальність за дипломом, науковий ступінь, вчене звання, наукові інтереси, публікаційна активність). Оцінювання рівня професійної кваліфікації претендента, якщо він працює в КНУТШ, відбувається за результатом відкритого заняття (лекції, семінару тощо); виступу претендента з науковою доповіддю перед НПП кафедри. Рішення кафедри про відповідність умовам конкурсу претендента на посаду професора/доцента/асистента кафедри, а саме його особистісних та професійних якостей, приймається голосуванням НПП кафедри. Також на рішення впливають результати обговорення питань щодо участі викладача у проєсах забезпечення якості вищої освіти, рейтингу його викладацької діяльності та професійного зростання. Після прийняття кафедрою рішення про рекомендацію претендента на посаду, відбувається розгляд даного рішення вченою радою факультету, а потім Вченою радою Університету. Із претендентом, обраним за рішенням Вченої ради, укладається контракт; ректором видається наказ про зарахування на посаду. Усі викладачі, які забезпечують реалізацію ОПП пройшли конкурсний добір у відповідності до даного Порядку та працюють за контрактами. Вище зазначена процедура та алгоритми підтверджені свідченнями керівництва та менеджменту ЗВО, а також НПП на відповідних зустрічах.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Аналіз матеріалів звіту про СО, наданих гарантом ОП додаткових матеріалів та зустрічей у фокус демонструє, що до організації та реалізації освітнього процесу заклад залучає потенційних роботодавців. Документально це відображається в наявності рецензій та відгуків на дану ОП від роботодавців, а також свідчень самих роботодавців під час зустрічі з ЕГ. Також підтвердженням даного підкритерію є залучення роботодавців до обговорення ОП на що вказують витяги з протоколів та самі протоколи засідання кафедр: №1 від 16.07.2018, №5 від 25.03.2021 р., №16 від 26.05.2022 р. (долучені до звіту про СО на прохання ЕГ). В ході зустрічі ЕГ з роботодавцями вищесказане зокрема підтвердили старший науковий співробітник відділу ландшафтознавства Інституту географії НАН України д. геогр. н. Сорокіна Л.Ю. та співробітник НПП Голосіївський Годин О.О. Також за свідченням роботодавців та НПП вони долучалися, як і до науково-дослідних робіт так і проходили стажування у відповідних установах.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

При аналізі звіту про СО, додаткових документів наданих гарантом на прохання ЕГ та в результаті зустрічі в фокус групах із здобувачами, НПП та роботодавцями ЕГ пересвідчилася, що до даної ОП залучені різного роду професіонали практики та експерти у відповідних галузях. Так, наприклад на зустрічі з роботодавцями к. геогр. н. О. Голубцов (експерт проєкту «Інтегрований розвиток Подільського району міста Києва») підтвердив, що проводив відкриті лекції для здобувачів ВО. Популяризуються дані заходи і через соціальні мережі, перелік з відповідними посиланнями також доданий до справи на прохання ЕГ. Серед таких практик ЕГ відзначає: – Сесія запитань та відповідей «Сучасний стан та перспективи розвитку заповідної справи в Україні». Запрошений експерт - Андрій Тупіков, кандидат біологічних наук, Українське відділення Міжнародного товариства природоохоронних ГІС (SCGIS

- Society for Conservation GIS).
<https://www.facebook.com/physgeo.knu/posts/pfbidos2Mpz837ns7EP966Koud3DE5YnjQYVfM5fpPVmnAhx8nMaXEgeoPEiVWLYda2uLLl>; – відкрита лекція на тему: «Програма лісової інвентаризації та аналізу (ЛІА) в Сполучених штатах Америки». Лектор - Михайло Яцков, PhD, Спеціаліст з забезпечення і контролю якості польових робіт. Лісова Служба США, Північно-Західна Дослідницька Станція. Програма лісової інвентаризації і аналізу (Анкорідж).
<https://www.facebook.com/physgeo.knu/posts/pfbido2ZpWJq88BqtZrotjDwKfhy9ctKieQAmhCwZBwCor4Jb8LmGmZ7qPgJv3TJhTRgizEI>; – гостьова лекція еколога МБО "Екологія-право-людина" (ЕПЛ) к.геогр.н Катерини Полянської на тему "Вплив військових дій на довкілля"
<https://www.facebook.com/KNUGeomorph/posts/pfbido351osDVHnDSfLy8QHx4Hj5ySHjsgTemDmUvdax1iqUF81nJyL5rkyс6F3L3Nd26Zl>. Такі події стимулюють до академічної мобільності та проведення наукових досліджень, а також дозволяє їм краще зорієнтуватись у питаннях майбутнього працевлаштування та реалістично оцінити актуальні запити роботодавців.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В результаті аналізу звіту про СО, додаткових документів та зустрічей у фокус-групах ЕГ прийшла до висновку, що система професійного розвитку викладачів у ЗВО функціонує належним чином та регламентується наступними документами: «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» <http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Quality-2020.pdf> та Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та НПП КНУ (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1997>). Відповідні заходи здійснюються через внутрішні структури, наприклад Інститут післядипломної освіти <http://www.ipe.knu.ua/>, безпосередні контакти з університетами-партнерами (наприклад, договір про співпрацю з ЛНУ імені Івана Франка від 30.12.2021), онлайн-платформами та відділ академічної мобільності КНУТШ http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=2&lang=uk, який підтримує міжнародну співпрацю з фондами та проєктами. Свідченням підвищення кваліфікації є наявність у викладацького складу сертифікатів про проходження стажування у закордонних та українських ЗВО (скан-копії сертифікатів додатково надані гарантом ОП на прохання ЕГ). Наявність договорів із закордонними ЗВО (скан-копії сертифікатів додатково надані гарантом ОП на прохання ЕГ) також підтверджує можливість професійного розвитку викладачів. Прикладами професійного розвитку викладачів за даною ОП є: доц. І. Діброва підвищив кваліфікацію на базі Краківського економічного університету (Польща); доц. Д. Свідзінська проходить науково-дослідницьке стажування в Лейпцизькому університеті (Німеччина). НПП КНУТШ беруть участь у Програмі вдосконалення викладання у вищій освіті України (Ukraine Higher Education Teaching Excellence Programme) та проєкті КНУТШ «Якісне навчання через якісне викладання». В рамках безкоштовного доступу до освітньої онлайн-платформи Coursera, наданого НПП КНУТШ під час пандемії COVID-19, доц. Д. Свідзінська отримала сертифікати за навчальними курсами Introduction to Data Science in Python (2020), Grammar and Punctuation (2020). Ці та інші приклади підтверджуються як документально так і безпосередньо їх учасниками на зустрічах. ЕГ констатує, що ЗВО активно сприяє професійному розвитку викладачів, а самі викладачі зацікавлені в цьому. Моніторинг рівня професіоналізму викладачів відбувається на основі вище зазначених положень, а процедурно підтверджений, як на зустрічах з НПП, так і керівником навчально-методичного відділу (Пижик А.М) та керівником відділу забезпечення якості освіти (Щеглюк Д.В).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

На зустрічі ЕГ з керівництвом та менеджментом ЗВО, а також із НПП встановлено, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності в рамках даної ОП. «Статутом університету» (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>) регулюється присудження нематеріальних відзнак КНУ імені Тараса Шевченка, зокрема такими є Подяка, Персональна подяка Ректора, Грамота, Почесна грамота, Відзнака Вченої ради. З аналізу таблиці 2 та додаткових документів робимо висновок, що викладачі даної ОП неодноразово отримували подібні заохочення, наприклад, у 2019 році проф. Самойленко В.М. нагороджений почесним знаком НАПН України «Ушинський К.Д.» (2019); Білоус Л.Ф. нагороджена грамотою Національної академії педагогічних наук України за вагомі здобутки у професійній діяльності (2018 р.). Матеріальними формами заохочення є преміювання (Положення про заохочувальні відзнаки Київського національного університету імені Тараса Шевченка <http://senate.univ.kiev.ua/?p=2043>), стипендії молодим вченим та інші (Розпорядження ректора «Про створення комісії з матеріального заохочення» від 10.12.2018 р. за №113 <http://science.univ.kiev.ua/news/official/3247/>). Посадові оклади працівників, які удостоєні почесних звань Університету, збільшуються на 15 %. Вченою радою КНУТШ запроваджуються Відзнаки Вченої ради КНУТШ <http://www.prof.univ.kiev.ua/prof/2011-06-14-16-17-19/2011-06-24-09-20-58/75-2013-01-16-01-00-41.html>. НПП КНУТШ один раз на п'ять років мають право отримати творчу відпустку зі збереженням заробітної плати для підвищення науково-педагогічної кваліфікації.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

При аналізі звіту СО, додаткових документів та результатів зустрічей у фокус-групах ЕГ відзначає повну відповідність усім підкритеріям в рамках даного критерію. Сильною стороною та позитивною практикою в рамках даного критерію є НПП задіяний в реалізації ОНП, зокрема визначених цілей та ПРН. Про це свідчить не лише присутність значної кількості фахових докторів та кандидатів наук, але й той факт, що в переважній більшості вони є представниками потужної наукової школи М.Д. Гродзинського, яка znana не лише в Україні, але й поза її межами. Це на думку ЕГ значно допомагає здобувачам у їх професійному становленні. Також позитивною практикою, на думку ЕГ, є всебічне та різноманітне залучення стейкхолдерів до освітнього та навчального процесу (гостьові лекції, спільні НДР і т.п.).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

За даним критерієм, на основі аналізу ОП, ЕГ констатує відсутність слабких сторін та недоліків. В рамках даного критерію ЕГ рекомендує з наступного навчального року через засоби дистанційного зв'язку залучати іноземних вчених-практиків до проведення відкритих лекцій англійською мовою. Це в свою чергу посилить інтернаціоналізацію ОП, буде сприяти академічній мобільності здобувачів та розвитку володіння іноземною мовою, яку вони активно вивчають окремим ОК. Це можна посилити через застосування наявних договорів про міжнародну співпрацю та особистісних зв'язках НПП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Професорсько-викладацький склад який задіяний до викладання, має зразковий характер, це знання в Україні та поза її межами фахові науковці та професійні викладачі, а переважна більшість з них представники відомої наукової школи в галузі ландшафтно-ї екології. ЕГ констатує повну відповідність усім підкритеріям в рамках даного критерію, наявність позитивних практик, які в сукупності формують надбудову в освітньому процесі, а також відсутність слабких сторін та недоліків, обґрунтовано дозволяють ЕГ встановити рівень відповідності за даним критерієм – А.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансові, матеріально-технічні ресурси та порядок звітності в КНУ імені Тараса Шевченка формуються відповідно до «Статуту КНУ імені Тараса Шевченка» (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-11-28.pdf>). Під час огляду матеріально-технічної бази та зустрічей з учасниками освітнього процесу було підтверджено доступність та безоплатність матеріально-технічної бази, яка використовується для реалізації освітнього процесу й у повній мірі використовується НПП та здобувачами ОПП «Транскордонне екологічне співробітництво». Задля досягнення цілі ОПП, а саме підготовки висококваліфікованих фахівців здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у професійній діяльності з географії або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та суспільних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умови недостатності інформації під час реалізації освітнього процесу використовують навчальні лабораторії (<https://geo.knu.ua/fakultet/pidrozdily/laboratoriyi-fakultetu/>): синоптична, екології ландшафту, геодезії та картографії, – зазначені навчальні лабораторії мають спеціалізоване обладнання, яке сприяє набуттю у здобувачів навичок проведення лабораторно-аналітичних досліджень. Також для реалізації ОПП використовуються три комп'ютерні класи для проведення практичних робіт зі спеціальним програмним забезпеченням (QGIS, SNAP Toolbox, ArcGis та інші) та аудиторії з мультимедійним обладнанням. Також, було надано інформацію про обладнання та устаткування лабораторій та навчальних кабінетів (https://drive.google.com/drive/folders/1btnZnbjV253dZJignI_IHjWw5KoLZVPY). Навчально-методичне забезпечення ОПП сприяє досягненню цілей, завдань, ПРН за рахунок постійного оновлення та перегляду. Всі учасники освітнього процесу мають вільний та безкоштовний доступ до навчальних та методичних матеріалів в електронному вигляді (<https://geo.knu.ua/biblioteka/>, <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3>) та у вільному доступі в галузевому відділі Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича, яка розташована в корпусі географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка, бібліотека забезпечує вільне користування навчальною та фаховою літературою, періодичними виданнями тощо. Також, під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти та НПП було з'ясовано, що за науково-методичне забезпечення надається під час лекцій та практичних занять, а також лекції супроводжуються записом для перегляду здобувачами за можливості.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти та НПП мають вільний та безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОПП. В корпусі географічного факультету всім учасникам освітнього процесу надано безкоштовний доступ до мережі Інтернет, наявні вільні зони з доступом Wi-Fi. Здобувачі вищої освіти та НПП мають можливість безоплатно використовувати інфраструктуру та інформаційні ресурси КНУ імені Тараса Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/ua/#geninf>) та географічного факультету (<https://geo.knu.ua/povyny/>). Також учасники освітнього процесу за потреби використовують лабораторну базу (<https://geo.knu.ua/fakultet/pidrozdily/laboratoriyi-fakultetu/>), навчально-науковими, спортивними (<http://sport.univ.kiev.ua/>) та оздоровчими базами. Всі учасники освітнього процесу мають вільний доступ до бібліотечного (<http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/opis.php3>) та навчально-методичного фонду (<https://geo.knu.ua/biblioteka/pidruchnyky-ta-navchalni-posibnyky/>), також можливість використання міжнародного та електронного читачього абонементу, бібліотека має можливість дистанційного обслуговування читачів, що включає забезпечення літературою, матеріалами, як в друкованому так і в електронному вигляді. Електронні ресурси бібліотеки містять електронний каталог, електронну картотеку, список посилань на бібліотечні ресурси інших ВНЗ України в Інтернет), перелік наукових журналів КНУ імені Тараса Шевченка тощо.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпечність освітнього середовища у КНУ імені Тараса Шевченка для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти забезпечується в результаті дотримання чинних правил, вимог та інструкцій, які визначені Статутом КНУТШ (<http://surl.li/ennug>), Правилами внутрішнього розпорядку КНУТШ (<https://tinyurl.com/58b2ep7j>), Положенням про студентське містечко та студентський гуртожиток КНУ імені Тараса Шевченка (<https://tinyurl.com/5233ukt8>), Правилами внутрішнього розпорядку в студентських гуртожитках КНУ імені Тараса Шевченка (<http://surl.li/akzvp>), яке є основним нормативним документом, що регламентує умови проживання здобувачів вищої освіти, внутрішній розпорядок у студентських гуртожитках, права та обов'язки мешканців гуртожитку, порядок заохочень та стягнень. Під час огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано, що в Університеті створено належні санітарно-гігієнічні умови для здійснення освітнього процесу та створено безпечні умови шляхом дотримання Правил внутрішнього розпорядку (<http://surl.li/aruux>) Статутом КНУТШ гарантовано безпечні та належні умови праці та навчання відповідно до вимог чинного законодавства про охорону праці, прикладом виконання засад Статуту можна назвати зокрема проведення обов'язкового інструктажу по дотриманню правил безпеки перед початком лабораторних занять, навчальних, виробничих та польових практик. Опитування серед здобувачів вищої освіти на ОПП щодо їхніх потреб та інтересів проводиться через процедуру щорічного соціологічного опитування UNIDOS (<http://unidos.univ.kiev.ua/>), у яке зокрема включено питання якості освітнього середовища. Всі звіти за результатами опитувань здобувачів вищої освіти опубліковані у вільному доступі (<http://surl.li/iptg>). У звіті самооцінювання було зазначено, що опитування у листопаді-грудні 2022 року показало, що більшість тверджень позитивно оцінені студентами програми, особливо за такими аспектами як доступність інформації про ОП (1.7) та забезпечення навчального процесу (1.31). Результати опитувань аналізуються на засіданнях ректорату (в цілому по Університету) і доводяться до деканів (в розрізі структурних підрозділів). За необхідності, приймаються відповідні рішення щодо коригування змісту ОП, пріоритизації методичного забезпечення компонентів ОП та їх змісту. Також, декілька раз на рік проводяться моніторинги якості освіти й навчання, які проводяться окремо структурними підрозділами та Студентським парламентом КНУ імені Тараса Шевченка. Для забезпечення фізичного та психічного здоров'я в КНУ імені Тараса Шевченка функціонують Університетська клініка (<https://clinic.knu.ua>), Інститут психіатрії (<https://ipsycho.knu.ua/>), психологічна служба КНУ (<https://psyservice.knu.ua>), в межах діяльності якої працюють онлайн лінії психологічної допомоги та чат у Telegram. Під час дії воєнного стану в приміщенні географічного факультету та гуртожитку було обладнано укриття для безпечного перебування під час повітряних тривог, укриття обладнано всіма необхідними речами.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

КНУ імені Тараса Шевченка забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за даною ОПП в достатній мірі, що було з'ясовано під час зустрічей з учасниками освітнього процесу в рамках акредитаційної експертизи. Освітня підтримка здобувачів ОПП «Транскордонне екологічне співробітництво» полягає, зокрема, у вільному безкоштовному доступі до навчально-методичної літератури (<https://geo.knu.ua/biblioteka/pidruchnyky-ta-navchalni-posibnyky/>, <https://physgeo.knu.ua/science/textbooks.html>), розміщенні науково-методичної літератури в Google Classroom, на Google Диску за окремими навчальними дисциплінами. Інформаційна та консультативна підтримка базується на безпосередньому спілкуванні під час лекцій, практичних занять, консультацій та через соціальну мережу Facebook (<https://www.facebook.com/physgeo.knu>, <https://www.facebook.com/geofak.knu>), сайт географічного факультету (<https://geo.knu.ua/>), електронну пошту кафедри physgeo.knu@gmail.com, систему корпоративної електронної пошти

й електронну систему Тритон. Академічні групи мають кураторів з числа НПП та студентського куратора, які забезпечують організаційно-консультаційну допомогу шляхом комунікації використовуючи месенджери та онлайн-зустрічі Zoom, куратори інформують про особливості освітнього процесу, з'ясовують проблемні аспекти, проводять бесіди, заохочують до участі в наукових, культурних та спортивних заходах. В КНУ імені Тараса Шевченка працює Молодіжний центр культурно-естетичного виховання (<http://www.univ.kiev.ua/ua/dep/molod-center/>), Відділ академічної мобільності (<http://mobility.univ.kiev.ua/?lang=uk>), НТСА географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка (<https://www.facebook.com/ntsageo>), які надають інформаційну, консультативну та координаційну підтримку. Також підтримку надає Студентський Парламент (<http://sp.knu.ua/>), який створює можливість здобувачам вільно приймати активну участь у житті університету та географічного факультету (<https://geo.knu.ua/studentske-zhyttya/studentskyj-parlament/>) та профбюро студентів географічного факультету (<https://geo.knu.ua/studentske-zhyttya/studentska-profspilka/>), у тому числі профспілка надає соціальну підтримку у вигляді матеріальних виплат (<http://prof.univ.kiev.ua/prof2/>). Відділ сприяння працевлаштуванню та роботи з випускниками у КНУ імені Тараса Шевченка (<http://jobs.knu.ua>) надає консультативну підтримку та сприяє працевлаштуванню та проходженню практик і стажувань здобувачів вищої освіти за фахом. Враховуючи дані звіту самооцінювання, - за результатами опитування в листопаді-грудні 2022 року студенти позитивно відзначили комунікацію з науковим керівником під час написання курсових та кваліфікаційних робіт (1.73 з діапазону [-3;3]), отримання консультацій (1.31), залучення до викладання професіоналів-практиків або роботодавців (1.15), роботу деканату (2.0) та допоміжного персоналу кафедр (1.6).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час зустрічей з учасниками освітнього процесу було з'ясовано, що в КНУ імені Тараса Шевченка впроваджено Концепцію розвитку інклюзивної освіти «Університет рівних можливостей» (<http://senate.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/07/КОНЦЕПЦІЯ-університет-рівних-можливостей.pdf>), Порядок супроводу осіб з інвалідністю (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/equal-opportunities/Poryadok-suprovodu-osib-z-invalidnistyu.pdf>) та Пам'ятка про правила комунікації із людьми з інвалідністю (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/equal-opportunities/Pamyatka-pro-pravylo-komunikaciyi-iz-lyudmy-z-invalidnistyu.pdf>), з якими ознайомлені всі учасники освітнього процесу. Під час огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами, з метою реалізації Концепції створено наступні архітектурні умови: у приміщеннях та корпусах Університету наявні тактильні стрічки, смуги та направляючі плитки, вказівники зі шрифтом Брайля для осіб з порушеннями зору, пандуси, санвузли, ліфти та паркувальні місця для осіб з особливими освітніми потребами. Також в Статуті КНУ імені Тараса Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>) визначені положення про спеціальний навчально-реабілітаційний супровід та вільний доступ до інфраструктури КНУ імені Тараса Шевченка, відповідно до медико-соціальних вимог. Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/RVoFflU>) прописані права здобувачів вищої освіти з особливими потребами відповідно до п.12.3.8 Положення. Серед здобувачів ОПП наразі немає осіб з особливими освітніми потребами, проте, такі особи мають право вибору форм навчання під час вступу до КНУ імені Тараса Шевченка та надання всіх видів підтримки (освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної, соціальної тощо).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В КНУ імені Тараса Шевченка існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми. Політика і процедура вирішення конфліктних ситуацій визначені відповідно до Статуту КНУ імені Тараса Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>), Положення про організацію освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/RVoFflU>), Етичного кодексу університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>), Пам'яток норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу КНУ імені Тараса Шевченка (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1885>), Порядку вирішення конфліктних ситуацій в КНУ імені Тараса Шевченка (<http://senate.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/02/%D0%BF%D0%B4%D1%84.pdf>), Порядку запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству в КНУ імені Тараса Шевченка, (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=2008>). Статут КНУ імені Тараса Шевченка передбачає захист здобувачів вищої освіти від: будь-яких форм фізичного чи психічного насильства під час освітнього процесу, дискримінації за будь-якою ознакою, приниження честі та гідності, пропаганди й агітації, що завдають шкоди здобувачам вищої освіти, а також дотримання в науковій діяльності та освітньому процесі норм академічної доброчесності, педагогічної етики, моралі, поваги до гідності усіх учасників академічної спільноти. До процедури вирішення конфліктних ситуацій, які пов'язані з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, обов'язково враховується думка студентського самоврядування, а саме Профспілкової організації студентів і аспірантів та Студентського парламенту. У разі необхідності, студентське самоврядування та юридичний відділ КНУ імені Тараса Шевченка надають консультативно-правову допомогу здобувачам вищої освіти, що звернулися з питаннями щодо вирішення конфліктної ситуації. В КНУ імені Тараса Шевченка затверджено «Антикорупційну програму» (<https://univ.kiev.ua/official/preventing-corruption/#p2>), інформація про яку є

доступною для всіх учасників освітнього процесу (<http://www.univ.kiev.ua/ua/official/preventing-corruption>). За наданою інформацією за період існування ОПП «Транскордонне екологічне співробітництво», випадків сексуальних домагань, дискримінації, корупції не траплялось.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Позитивною практикою є постійний перегляд матеріально-технічної бази та навчально-методичного забезпечення, яке використовується для реалізації ОП, також за можливістю оновлюється, при використанні наявних ресурсів - цілі та ПРН є досяжними. Географічний факультет має потужну базу навчально-методичного забезпечення, яке є абсолютно доступним для всіх учасників освітнього процесу. Всі учасники освітнього процесу мають можливість вільного та безоплатного доступу до інфраструктури та ресурсів, які необхідні для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП. Сильною стороною є те, що здобувачі вищої освіти, які навчаються за цією ОП в повній мірі ознайомлені зі всією матеріально-технічною базою, ресурсами та інфраструктурою, яка є доступною для використання. Також, наявні матеріально-технічні ресурси повністю забезпечують всі потреби здобувачів вищої освіти та НПП; навчальні лабораторії та комп'ютерні класи є повністю оснащеними спеціалізованим обладнанням, що сприяє набуттю навичок розв'язування складних спеціалізованих задач та практичних проблем в галузі територіального планування та природокористування. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за даною ОП та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси, також з метою виявлення і врахування потреб та інтересів здобувачів вищої освіти проводяться щорічні соціологічні опитування UNIDOS, моніторинги якості освіти та навчання. Сильною стороною є те, що університет забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти в повній мірі, здобувачі вчасно отримують всю необхідну інформацію та підтримку. КНУ імені Тараса Шевченка створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. В КНУ імені Тараса Шевченка існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, розроблені відповідні документи, які є загальнодоступними, всі учасники освітнього процесу ознайомлені з відповідними документами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Рекомендовано збільшити кількість власного навчально-методичного забезпечення за окремими спеціалізованими компонентами (окремі складові ландшафтної сфери і процеси, що їх формують та визначають їх сучасний та перспективний стан) з метою вдосконалення освітнього процесу за даною ОП протягом 2023-2024 років. Протягом 2023-2024 років рекомендовано продовжити впровадження в навчальний процес електронних підручників та інших навчальних матеріалів з метою оптимізації освітнього процесу та адаптації до сучасних викликів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП у контексті Критерію 7 в цілому відповідає вимогам по всім трьом підкритеріям. Зазначені недоліки, які стосуються навчально-методичного забезпечення, що використовують для реалізації освітнього процесу не є суттєвими та не мають значного впливу на якість підготовки здобувачів вищої освіти, що надає змогу оцінити відповідність критерію 7 на рівні В. Фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання, проте матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення зазнають систематичного оновлення. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси, в умовах військового стану університетські приміщення оснащені всім необхідним та є безпечними. Проте освітнє середовище потребує постійної підтримки, аби це середовище залишалось безпечним для життя та здоров'я всіх учасників освітнього процесу. Підкритерій 7.4 повністю відповідає всім нормам і вимогам, також в університеті наявні позитивні практики, які включають постійну комунікацію здобувачів з кураторами, студентськими кураторами, НПП та іншими представниками освітнього процесу. Підкритерій 7.5 так само в повній мірі відповідає всім нормам та вимогам. Підкритерій 7.6, який стосується політики та процедури вирішення конфліктних ситуацій є чіткою, зрозумілою та доступною для всіх учасників освітнього процесу. ЕГ встановила рівень відповідності критерію 7 - В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

КНУ імені Тараса Шевченка послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП відповідно до нормативних документів: Положення про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/RVoFfU>), Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>), Наказу Ректора від 05.03.2018 року за №158-32 «Про затвердження тимчасового порядку розроблення, розгляду і затвердження освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poryadok_OP.pdf), Наказу Ректора «Про затвердження Тимчасового порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм» від 08.07.2019 року за №601-32 (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Tymchasoviy%20poryadok%20vnesennya%20zmin%20do%20OOP.pdf>), Наказу Ректора від 11.08.2017 року за №729-32 «Про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форм робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічного працівника» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_Form_Doc-729-32_11-08-2017.pdf). Перегляд ОПП відбувається щорічно у зв'язку з необхідністю врахування вимог опублікованих нормативно-правових документів, моніторингу ринку праці, аналізу пропозицій стейкхолдерів тощо. Розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами Університету у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти відбувається відповідно до Розділу 3 Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка. За зазначеними даними в звіті самооцінювання – в 2020 р. було внесено зміни в опис ОПП відповідно до прийнятого стандарту вищої освіти України за спеціальністю 106 Географія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (Наказ МОН №805 від 16.06.2020 р.). В 2021 р. робочою групою було проведено перегляд ОПП з урахуванням пропозицій стейкхолдерів щодо теоретичної та практичної підготовки здобувачів освіти, зауважень, що виникли під час проходження акредитації подібних освітніх програм на факультеті, зокрема задля розширення можливостей визначення індивідуальної освітньої траєкторії було запроваджено два блоки вибіркового дисциплін різного фахового спрямування. В 2022 р. було проведено перегляд ОПП зв'язку і запровадженням у зв'язку із запровадженням в освітній процес на географічному факультеті положень Концепції вивчення іноземних мов студентами неспеціальних факультетів. Крім того відбулося уточнення назв окремих дисциплін відповідно до їх змісту, задля оптимізації структури навчального плану та їх кореляції з іншими освітніми програмами.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Пропозиції здобувачів вищої освіти при розробці та перегляді ОПП збираються та враховуються в результаті періодичного перегляду ОПП, участі в засіданнях робочої групи, в опитуваннях щодо змісту і структури ОПП, актуальності та змісту освітніх компонентів, під час періодичних опитувань щодо якості освіти в КНУ імені Тараса Шевченка. За даними звіту самооцінювання, пропозиції здобувачів вищої освіти, що стосуються змістовного наповнення ОПП також враховуються, після їх безпосереднього обговорення під час лекцій, практичних, консультацій тощо. Одним з результатів таких пропозицій, до прикладу, стало запровадження низки вибіркового дисциплін: «Довкілля Карпатського регіону», «Довкілля Центральної Європи», «Довкілля Балкансько-Анатолійського регіону» для розширення можливостей глибокого вивчення стану довкілля прикордонних з Україною регіонів у редакції 2021 р. Опитування серед здобувачів вищої освіти на ОПП щодо їхніх потреб та інтересів проводиться через процедуру щорічного соціологічного опитування UNIDOS (<http://unidos.univ.kiev.ua/>), у яке зокрема включено питання якості освітнього середовища. Всі звіти за результатами опитувань здобувачів вищої освіти опубліковані у вільному доступі (http://unidos.univ.kiev.ua/?q=uk/zvity_pro_doslidzhennya). У процедурах внутрішнього забезпечення якості ОПП студентське самоврядування активно бере участь як на рівні Університету загалом, так і на рівні географічного факультету зокрема. Під час зустрічі зі студентським самоврядуванням було надано інформацію, що Студентський парламент проводить власні опитування та моніторинги якості освіти в загальному вигляді по Університету та на факультеті, результати яких доводяться до відома адміністрації структурних підрозділів для ознайомлення та подальшого реагування в разі необхідності. Також, відповідно до Положення про Науково-методичну раду КНУ імені Тараса Шевченка (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=798>) та Наказу Ректора «Про склад Науково-методичної ради КНУ імені Тараса Шевченка» від 26.12.2018 року за №1194-32 (<http://nmc.univ.kiev.ua/doc.htm>) Студентський парламент делегує до складу Науково-методичної ради Університету до 5 осіб із числа членів Студентського парламенту, до складу Науково-методичної комісії географічного факультету також долучено представника студентства. Представник Студентського парламенту географічного факультету бере участь у роботі Вченої ради, у тому числі і при розгляді змін до освітніх програм та їх затвердженні, таким чином, відбувається безпосередня участь здобувачів вищої освіти у процесі періодичного перегляду ОПП та інших процедур забезпечення її якості.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Стейкхолдери залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми «Транскордонне екологічне співробітництво» та інших процедур забезпечення її якості як партнери в результаті постійної комунікації гаранта та

членів проєктної групи ОПП з роботодавцями, особистих зустрічей з гарантом ОПП або НПП. Під час зустрічі зі стекхолдерами було підтверджено інформацію про залучення роботодавців до процесу перегляду ОПП та інших процедур забезпечення якості освіти в результаті проведення зустрічей щодо обговорення ОПП (https://geo.knu.ua/wp-content/uploads/2022/10/2022_op_tes_obgovorennya.pdf), консультацій в процесі проведення виробничих практик здобувачів вищої освіти в установах, фірмах потенційних роботодавців. Враховуючи надану інформацію в звіті самооцінювання, представники роботодавців залучаються до засідань робочої групи та випускаючої кафедри під час перегляду змісту ОПП. Зокрема, у редакції 2021 р. враховано пропозиції та зауваження надані роботодавцями під час такого засідання щодо змісту освітніх компонентів ОПП (https://drive.google.com/drive/folders/1C2cWnelOP91nhR5qbG2CZshQse8H2Jtf?usp=share_link).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Практики збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОПП «Транскордонне екологічне співробітництво» не було через відсутність жодного випуску за цією ОПП. Відповідальними за роботу з випускниками, збирання та аналіз інформації є НПП кафедри фізичної географії та геоєкології та гарант ОПП. Враховуючи дані звіту самооцінювання НПП мають розгалужену мережу комунікацій з випускниками кафедри: спільні конференції, взаємні консультації, ділові зустрічі, особисті консультації тощо. У 2021 році за ініціативою кафедри фізичної географії та геоєкології було проведено наукову конференцію «Геоєкологія в умовах викликів XXI сторіччя» (<https://physgeo.knu.ua/files/conf-2021-prog.pdf>), учасниками якої стали випускники, викладачі та студенти кафедри фізичної географії та геоєкології. Щорічно на географічному факультеті проводиться профорієнтаційний захід Геокар'єра в якому приймають участь випускники кафедри фізичної географії та геоєкології та географічного факультету (https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=360622348569479). Актуальну інформацію стосовно можливостей працевлаштування розміщують на сайті географічного факультету (<https://geo.knu.ua/vstup/karyerni-mozhlyvosti/>). Співробітники кафедри також цікавляться кар'єрним зростанням випускників також під час проведення щорічної зустрічі випускників День географа. На кафедрі фізичної географії та геоєкології періодично відбуваються зустрічі під час яких випускники інших ОПП діляться власним досвідом, наприклад, зустріч з кандидатом географічних наук О. Голубцовим (<https://www.facebook.com/events/509742193371339/>), кандидатом географічних наук, екологом МБО Екологія-Право-Людина К. Полянською (<https://www.facebook.com/KNUGeomorph/posts/pfbid034k9gGhKF29ZoSbNXJzRT6V9aibpvemqeUB3NykS7RzZuUdiqj e3X2rDRtLLd4Z3LL>), кандидатом біологічних наук, ConservationGIS Ukraine А. Тупіковим (<https://www.facebook.com/physgeo.knu/posts/pfbidorkhe3L4abTTDmAYGcnUDutdBTzqxqNP5n2b3nZe5YH23GbT7HYB NywewizdT39dWcl>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Процедура внутрішнього забезпечення якості освіти передбачена Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>) та Положенням про організацію освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка (http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf). Система забезпечення якості закладу вищої освіти регулюється та здійснюється на різних рівнях: Університет забезпечує якість шляхом залучення НМР, відділу забезпечення якості освіти, відділу підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів та іншими структурними підрозділами з метою методичного та організаційно-технічного супроводу реалізації ОПП, також задля якісної реалізації ОПП здійснюється контроль за матеріально-технічним, кадровим, інформаційним забезпеченням навчального процесу. За даним звіту самооцінювання, в процесі реалізації ОПП була встановлена недостатня забезпеченість компонентів ОПП навчально-методичними матеріалами та власними розробками – для вирішення цього питання було опубліковано низку навчальних та навчально-методичних видань, а також оприлюднено матеріали досліджень у фахових виданнях, які індексуються науко-метричними базами Web of Science та Scopus. Задля покращення показників кваліфікації НПП посилено роботу з підвищення кваліфікації НПП, які залучені до освітнього процесу. Так, у 2021-2022 рр. викладачі кафедри доц. О. Гавриленко, доц. І. Діброва, доц. В. Михайленко успішно пройшли курси підвищення кваліфікації та розвитку педагогічних компетентностей викладачів «KNU Teach Week», про що свідчать отримані сертифікати. Член проєктної групи, доц. Корогода Н.П. у травні 2022 р. пройшла стажування за програмою підвищення кваліфікації «Роль гарантів освітніх програм у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості освіти» (з кредити ЄКТС) (https://drive.google.com/drive/folders/1DQqsBNLnaHzO3cwS4gH9NbDqYjcw1KDH?usp=share_link). Курси підвищення кваліфікації було пройдено за рахунок участі КНУ імені Тараса Шевченка у Програмі вдосконалення викладання у вищій освіті України (Ukraine Higher Education Teaching Excellence Programme) та реалізації проєкту КНУ імені Тараса Шевченка «Якісне навчання через якісне викладання», в рамках якого проводяться освітні цикли «KNU Teach Week»

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої

програми.

Зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій за даною ОП відсутні за рахунок того, що акредитація ОПП «Транскордонне екологічне співробітництво» проводиться вперше. Під час зустрічей в рамках акредитаційної експертизи було висвітлено інформацію про те, що розробники ОПП звертали увагу брали до уваги підсумки акредитаційної експертизи спеціальності 106 Географія ОНП «Природнича географія» для другого (магістерського) рівня (2019 р.) та ОПП «Природнича географія» для першого (бакалаврського) рівня (2021 р.) зокрема було значно підвищено публікаційну активність НПП кафедри у виданнях, які індексуються міжнародними наукометричними базами даних Scopus та Web of Science. Також зазначено в звіті самооцінювання те, що було активізовано взаємодію із стейкхолдерами – проводились систематичні зустрічі, під час підготовки програми та її редакцій, та було враховано їх пропозиції, щодо змісту та обсягу дисциплін, які дозволяють здобувачам набутти спеціальні компетентності, найбільш затребувані на ринку праці (https://drive.google.com/drive/folders/1C2cWnelOP91nhR5qbG2CZshQse8H2Jtf?usp=share_link). Крім того, на виконання попередніх зауважень, було посилено залучення здобувачів до виконання міжнародних наукових проєктів, у яких задіяні НПП кафедри.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

За інформацією, яку висвітлено в звіті самооцінювання – учасники академічної спільноти залучаються до процедур внутрішнього забезпечення якості ОПП на етапах її розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду. Передусім мова йде про залучення адміністрації участі КНУ імені Тараса Шевченка, науково-педагогічних працівників участі КНУ імені Тараса Шевченка, здобувачів вищої освіти та органів студентського самоврядування. Представники академічної спільноти брали участь у конструюванні, оцінюванні структурно-логічної схеми освітніх компонентів та їхніх обсягів ОПП «Транскордонне екологічне співробітництво». Постійна взаємодія відбувається через проведення ділових зустрічей, засідань проєктної групи, засідань кафедри фізичної географії та геоєкології під час яких розглядаються та обговорюються напрацьовані ідеї та ініціативи. Зокрема, результати такого обговорення було враховано під час розроблення ОПП у 2018 році та її перегляду у 2021 році. Результати функціонування ОПП та пропозиції до її удосконалення можуть бути обговорені на засіданнях НМК, НМР, Вченої ради КНУ імені Тараса Шевченка. Одним з дієвих інструментів внутрішнього забезпечення якості ОПП є взаємовідвідування занять та рецензування навчально-методичних матеріалів. Планується і в подальшому здійснювати залучення академічної спільноти до подібних процедур, зокрема під час коригування змісту ОПП в цілому та окремих дисциплін задля підвищення якості викладання й оцінювання; при визначенні подальших актуальних напрямів наукових пошуків здобувачів вищої освіти та вирішенні інших важливих завдань із внутрішнього забезпечення якості ОПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

КНУ імені Тараса Шевченка дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, всі процеси регулюються відповідно до розроблених нормативних документів, які оприлюднено на офіційній веб-сторінці. ОП переглядається за необхідністю, за досвідом – раз на рік та у зв'язку з необхідністю врахування пропозицій всіх учасників освітнього процесу (здобувачі вищої освіти, НПП, академічна спільнота, стейкхолдери та інші учасники освітнього процесу). Позитивною практикою є врахування зауважень, рекомендацій та досвіду акредитаційних експертів інших освітніх програм за спеціальністю 106 Географія. За даною ОП відбуваються обговорення освітньої програми під час засідання кафедри, зустрічей, лекцій тощо та проводять моніторинги якості вищої освіти, всі пропозиції та рекомендації фіксуються протоколами засідання кафедри (підтверджуючі документи - https://drive.google.com/drive/folders/1C2cWnelOP91nhR5qbG2CZshQse8H2Jtf?usp=share_link). Система забезпечення якості вищої освіти повністю забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки та слабкі місця організації освітнього процесу на факультеті під час проведення щорічних та семестрових загальноуніверситетських, студентських моніторингів та опитувань, в результаті чого відбувається інформування та ознайомлення представників студентського самоврядування та адміністрації відповідних структурних підрозділів з метою подальшого вирішення виявлених проблем та слабких місць. Також, позитивною практикою є залучення випускників кафедри та факультету в цілому до таких заходів, як День геофаку, Геокар'єра та інші задля налагодження комунікації випускників зі здобувачами вищої освіти й обговорення професійного досвіду випускників. До позитивних практик та сильних сторін також можна віднести участь КНУ імені Тараса Шевченка у Програмі вдосконалення викладання у вищій освіті України (Ukraine Higher Education Teaching Excellence Programme) та реалізації проєкту КНУ імені Тараса Шевченка «Якісне навчання через якісне викладання», в рамках якого проводяться освітні цикли «KNU Teach Week».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

За ОП «Транскордонне екологічне співробітництво» поки ще не було практики збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми, тому надалі рекомендовано брати до уваги пропозиції та рекомендації випускників за даною ОП (після першого випуску за цією освітньою програмою). Залучення здобувачів до процесу удосконалення ОП відбувається усно під час лекційних, практичних занять та консультацій за окремими дисциплінами. Підтверджуючі документи щодо рекомендацій і пропозицій здобувачів, які навчаються на ОП відсутні, моніторинги якості освіти відбуваються в узагальненому вигляді (Університет або факультет). В результаті цього рекомендовано протягом 2 семестру 2022-2023 навчального року запровадити локальні (кафедральні/ за даною ОП) опитування або моніторинги якості освіти та збирати дані 2 рази на навчальний рік з метою актуалізації даних та покращення освітнього процесу. Пропозиції щодо удосконалення ОП, внесення нових ОК для підсилення ОП «Транскордонне екологічне співробітництво» від роботодавців відбувались також переважно в усній формі під час особистих зустрічей. Рекомендації та пропозиції щодо покращення якості та перегляду ОП, які надають роботодавці, рекомендовано фіксувати підтверджуючими документами (які додавати до протоколів засідання кафедри). Протягом 2 семестру 2022-2023 навчального року провести зустріч здобувачів вищої освіти даної ОП зі роботодавцем(-цями). Це потрібно передусім для розуміння здобувачами цілей та мети ОП за якою вони навчаються, а роботодавцеві (-цям) для розуміння можливостей здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП «Транскордонне екологічне співробітництво» за критерієм 8 загалом відповідає акредитаційним вимогам за рівнем В за всіма підкритеріями. Підкритерій 8.1. відповідає всім нормам та вимогам, всі процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються відповідно до розроблених нормативних документів. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери відповідає всім нормам та вимогам в більшій мірі, позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми, проте варто запроваджувати та враховувати результати локального моніторингу якості освіти саме за ОП «Транскордонне екологічне співробітництво». Роботодавці безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми, але цей процес рекомендовано покращити підтверджуючими документами зі сторони роботодавців. КНУ імені Тараса Шевченка надає значну увагу процесу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Всі пропозиції та рекомендації щодо покращення та вдосконалення якості освітнього процесу приймаються до уваги, аналізуються, обговорюються та враховуються при перегляді ОП. Всі зауваження та пропозиції є зафіксованими та є можливість дослідити динаміку врахування результаті перегляду та моніторингу даної ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми, а також є чіткими та зрозумілими. Права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюються відповідно до Статуту КНУ імені Тараса Шевченка (<http://univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>), Положення про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/RVoFflU>), Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>), Колективного договору (<http://prof.univ.kiev.ua/prof2/2013/02/15/%d0%ba%d0%be%d0%bb%d0%b5%d0%ba%d1%82%d0%b8%d0%bb%d0%b8-%d0%b4%d0%be%d0%b3%d0%be%d0%b2%d1%96%d1%80/>) та Етичного кодексу університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>). Всі документи опубліковано на офіційній веб-сторінці університету (<http://www.univ.kiev.ua/ua/official>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Географічний факультет має оприлюднені проекти ОПП для громадського обговорення та змін до них на офіційному сайті <https://geo.knu.ua/osvitni-programy/dlya-obgovorennya>, https://geo.knu.ua/wp-content/uploads/2022/10/2022_op_tes_obgovorennya.pdf. ОПП є відкритою для громадського обговорення та

отримання зауважень і пропозицій всіх стейкхолдерів та інших учасників освітнього процесу, всі пропозиції приймаються на електронну пошту деканату географічного факультету.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Географічний факультет своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства (https://geo.knu.ua/wp-content/uploads/2022/10/2022_op_tes_bak.pdf).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

КНУ імені Тараса Шевченка має чітко визначені і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, правила та процедури є доступними для всіх учасників освітнього процесу та дотримуються під час реалізації освітньої програми. Всі документи опубліковані на офіційній веб-сторінці університету, факультету. Університет на своєму офіційному веб-сайті публікує актуальну та достовірну інформацію про ОП в достатньому обсязі для інформування всіх зацікавлених осіб. Проект ОП оприлюднюють на веб-сторінці географічного факультету та всі учасники можуть долучитися до громадського обговорення шляхом відправлення листа з рекомендаціями, зауваженнями та пропозиціями щодо покращення ОП на електронну адресу, яка зазначена на сторінці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Задля покращення співпраці з роботодавцями рекомендовано більш активно долучати роботодавців до громадського обговорення стосовно рекомендацій та пропозицій ОП, пропонуємо повідомляти роботодавців (у письмовому вигляді) про публікацію проекту освітньої програми на сайті географічного факультету (запровадити протягом 2023 року). Рекомендовано покращити технічну підтримку офіційних ресурсів географічного факультету, кафедри фізичної географії та геоєкології протягом 2 семестру 2022/2023 навчального року. Впродовж першого семестру 2022/2023 навчального року оновити інформацію на сторінці <http://ntsa.univ.kiev.ua/> та на офіційному сайті кафедри фізичної географії та геоєкології <https://physgeo.knu.ua/>.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП за критерієм 9 загалом відповідає акредитаційним вимогам за рівнем В за всіма підкритеріями. Критерій визначає вимоги щодо прозорості та публічності діяльності КНУ імені Тараса Шевченка, продемонстровані матеріали та ресурси дозволяють пересвідчитися, що Університет дійсно сприяє відкритості для інформування зацікавлених сторін про ті чи інші аспекти освітнього процесу й враховує рекомендації та пропозиції щодо даної ОП. В КНУ імені Тараса Шевченка визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми, що обґрунтовує відповідність вимогам та нормам. Підкритерій 9.2 частково відповідає вимогам - університет оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті проект ОП із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін, проте не зазначено в який термін й не пізніше якого терміну. Вся інформація про ОП є достовірною і точною, яка своєчасно оприлюднена на офіційному веб-сайті географічного факультету, опублікована інформація в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Кушнір Анатолій Степанович

Члени експертної групи

Боярин Марія Володимирівна

Карайченцева Ганна Андріївна